

Jukka Salo

Suoraveloituksesta uusiin palveluihin

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Liiketalouden koulutusohjelma

Opinnäytetyö

Huhtikuu 2013

Tekijä(t) Otsikko	Jukka Salo Suoraveloituksesta uusiin palveluihin
Sivumäärä Aika	34 sivua + 2 liitettä Huhtikuu 2013
Tutkinto	Tradenomi
Koulutusohjelma	Liiketalouden koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Kansainvälinen liiketalous
Ohjaaja(t)	Lehtori Elisabeth Schauman
<p>Yhtenäinen euromaksualue SEPA (Single Euro Payments Area) on Euroopan komission, EKP:n, kansallisten keskuspankkien ja eurooppalaisten pankkien yhteinen hanke, jonka tarkoituksena on yhdistää Euroopan talousalueen yritykset, yhteisöt ja kuluttajat käyttämään yhtenäisiä maksukäytäntöjä Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueella. Järjestelmän tavoitteena on tarjota yrityksille, yhteisöille ja kuluttajille tasavertaiset mahdollisuudet maksaa ja vastaanottaa euromääräisiä maksuja samoin ehdoin, oikeuksin ja velvollisuuksin riippumatta siitä, onko maksu maan sisäinen vai maiden välinen.</p> <p>Yhtenäisiä maksukäytäntöjä SEPA-alueella ovat maksukortit, tilisiirrot ja suoraveloitus. Suomessa maksukortit ja kansalliset tilisiirrot on jo muutettu SEPA-kelpoisiksi. Seuraava toteutusvaihe on kansallisesta suoraveloituksesta luopuminen 1.2.2014 mennessä.</p> <p>Opinnäytetyö oli tutkimustyyppinen selvitys, jossa käytiin lyhyesti läpi yhtenäisen euromaksualueen infrastruktuuria ja standardeja, maksuliikettä Suomessa ja EU:n päätös luopua kansallisesta suoraveloituksesta. Tarkemmin esiteltiin Suomessa tällä hetkellä käytössä oleva kansallinen suoraveloitus sekä uudet suoraveloituksen korvaavat vaihtoehtoiset palvelut. E-lasku ja suoramaksu palvelujen käyttöönottoon liittyvät toimenpiteet esiteltiin yksityiskohtaisesti.</p> <p>Selvityksen perusteella todettiin, että uusien Suomen kansallisen suoraveloituksen korvaavien palvelujen käyttöönotto vaatii muutoksia yritysten ja pankkien järjestelmiin sekä yritysten, yhteisöjen ja kuluttajien toimintatapoihin. Selvityksessä käytiin läpi myös uusien palveluiden käyttöönottoon liittyviä haasteita.</p> <p>Kotimaiset pankit yhteistyössä Finanssialan Keskusliiton kanssa suosittelevat nykyisen suoraveloituksen korvaamista e-laskulla ja suoramaksulla. Lähimmäs nykyisen kaltaista suoraveloituksen toimintamallia päästään kun otetaan käyttöön e-lasku ja automaattisen maksamisen lisäpalvelu.</p>	
Avainsanat	SEPA, suoraveloitus, e-lasku, suoramaksu, SEPA Direct Debit

Author(s) Title	Jukka Salo From Direct Debit to New Services
Number of Pages Date	34 pages + 2 appendices April 2013
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Economics and Business Administration
Specialisation option	International Business
Instructor(s)	Elisabeth Schauman, Senior Lecturer
<p>The Single Euro Payments Area, SEPA, is a joint project between the European Commission, the ECB, the national central banks and European banks with the aim of linking the businesses, organizations, and consumers in the European economic area to use a uniform payment practices in the member states of the European Union. The system aims to provide businesses, organizations and consumers with equal opportunities to make and receive payments in euro under the same conditions, rights and obligations, regardless of whether the payment is domestic or cross-country. The uniform payment practices in the SEPA area are debit cards, bank transfers and direct debits. In Finland, the national debit cards and bank transfers have already changed to meet the SEPA requirements. The next step is the implementation of the national direct debit withdrawal by 01/02/2014.</p> <p>The aim of the present thesis was to describe the current direct debit service in Finland and also clarify the new offered services after 01/02/2014. The aim was also to found out new offered services by the banks and how the transfer to use new services will be handle.</p> <p>The thesis gave a brief summary of the infrastructure and standards of the Single Euro Payments Area, the payment business in Finland and the EU's decision to abandon the national direct debit. In more detail the existing Finnish national direct debit and also new alternative services presented. The deployment of e-invoicing and direct payment services were presented in detail.</p> <p>Based on the study it was found that the new Finnish national direct debit to pay for services will require changes in corporates and banks, as well as business systems, communities and consumer's practices. The study also introduced the challenges related to new services.</p> <p>Domestic banks in the financial sector in cooperation with the Federation of Finnish Financial Services recommend the replacement of the current direct debit by e-invoice and direct payment. Closest to the current approach such as direct debit is achieved by using an e-invoice and automatic payment additional service.</p>	
Keywords	SEPA, e-invoice, direct payment, SEPA Direct Debit

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Työn lähtökohdat	1
1.2	Tavoite ja rajaus	2
1.3	Sanasto	2
2	Yhtenäinen euromaksualue (SEPA)	3
2.1	Maksujen välityksen infrastruktuuri	4
2.2	Maksujen välityksen standardit	5
3	Maksuliike Suomessa	5
4	Suomen kansallinen suoraveloitus	7
4.1	Suoraveloituksen yleiskuvaus	7
4.2	Suoraveloitussopimukset	10
4.3	Suoraveloituspalvelun toiminta	11
4.4	Suoraveloituksen ennakkoilmoitus	12
4.5	Suoraveloitusaineiston muodostaminen ja lähetys pankkiin	13
5	EU:n päätös luopua kansallisesta suoraveloituksesta	14
6	Uudet tarjottavat palvelut	15
6.1	E-lasku (verkkolasku)	15
6.2	E-laskun lisäominaisuudet	16
6.2.1	Automaattinen maksaminen	16
6.2.2	E-lasku-hälytykset ja -vahvistukset	16
6.2.3	E-laskun linkki	17
6.3	Suoramaksu	20
6.4	SEPA Direct Debit	22
6.5	Toistuva korttimaksu	24
6.6	Puolesta maksaminen	24
6.7	Perinteinen paperilasku	25
7	Vaadittavat toimenpiteet siirryttäessä uusiin palveluihin	26
7.1	Laskutusohjelmat tukemaan Finvoice 2.0 -standardia	26
7.2	Muuntopalvelun käyttäminen	26
7.2.1	Laskuttajailmoitus	28

7.2.2	Vastaanottoehdotus	28
7.2.3	Vastaanottoilmoitus	30
7.3	Testaaminen	30
8	Mitä kuluttajan pitää tehdä	31
9	Haasteita laskuttajille	31
9.1	Laskutusohjelmat	31
9.2	Yritykset	32
9.3	Hyväntekeväisyysjärjestöt	32
10	Yhteenveto	33
	Lähteet	35
	Liitteet	
	Liite 1. Suoraveloituksen tietuekuvaukset	
	Liite 2. Finanssialan Keskusliiton kirjemalli	

1 Johdanto

EU parlamentti on helmikuussa 2012 hyväksynyt asetuksen, jossa asetettiin takaraja kansallisten tilisiirtojen ja suoraveloitusten loppumiselle ja siirtymiselle SEPA-palveluiden käyttöön. Suomessa tilisiirtojen osalta on jo siirrytty käyttämään SEPA-tilisiirtoja. Kansallisen suoraveloituksen päättymisen ajankohdaksi EU parlamentti on asettanut 31.1.2014.

1.1 Työn lähtökohdat

Yritysten ja kuluttajien käyttämä suoraveloitus on ollut todella helppo, vaivaton ja todella suosittu laskutustapa Suomessa aina vuodesta 1978 lähtien. Suoraveloitussasiakas on tehnyt pankkinsa kanssa suoraveloitussopimuksen ja pankin tehtävänä on ollut huolehtia rahojen siirtyminen asiakkaan tililtä sovittulle laskuttajalle, sovittuna eräpäivänä.

Kansallisen suoraveloituksen päättymisen ja uusiin palveluihin siirtyminen koskettaa suurta määrää kotimaisia yrityksiä, yhteisöjä ja kuluttajia. Vuonna 2011 suoraveloitettujen tilisiirtojen osuus kaikista konekielisistä tilisiirroista oli noin 9 %, määrällisesti noin 82 miljoonaa transaktiota.

Opinnäytetyön lähtökohtana on ollut selkeän ja yleisen ohjeistuksen puuttuminen laskuttajille ja maksajille tarjottavista uusista palveluista ja vaadittavista toimenpiteistä. Opinnäytetyössä käydään pintapuolisesti läpi maksuliikenne Suomessa sekä yhtenäisen euromaksualue SEPA.

Tarkemmin opinnäytetyössä paneudutaan nykyiseen suoraveloitukseen ja sen toimintaan ja esitellään uudet tarjolla olevat korvaavat palvelut. Pankit ja Finanssialan Keskusliitto ovat yhdessä sopineet, että kansallisen suoraveloituksen korvaaviksi palveluiksi tullaan tarjoamaan pääsääntöisesti e-laskua ja suoramaksua. E-laskuun ja suoramaksuun siirtymisen muuntoprosessi ja vaadittavat toimenpiteet käydään myös yksityiskohtaisesti läpi.

1.2 Tavoite ja rajaus

Opinnäytetyön tavoitteena on tarkoitus olla selkeä ja informatiivinen ohjenuora lukijalle, joka luettuaan selvityksen tietää saatavilla olevat vaihtoehdot suoraveloituksen korvaamiselle sekä tietää mitä pitää tehdä siirryttäessä käyttämään uusia pankin tarjoamia palveluja. Yritysten, yhteisöjen ja kuluttajien kannalta on myös kerrottu kaikki tärkeimmät päivämäärät mihin mennessä on reagoitava. On mainittu muuntopalvelun käyttöä koskeva aikaraja, suoraveloituksen päättymispäivä sekä aika, jonka puitteissa kuluttajan on reagoitava ellei halua ottaa käyttöön e-laskua tai suoramaksua.

Ohjelmistotalot tarjoavat yrityksille myös omia migraatio- ja konversiopalveluitaan. Ohjelmistotalojen tarjoamat palvelut liittyen uusiin suoraveloituksen korvaaviin palveluihin siirtymiseksi on kuitenkin rajattu opinnäytetyön ulkopuolelle.

1.3 Sanasto

E-lasku, on kuluttajille tarkoitettu Finvoice-sanoma, jonka lähettäjä toimittaa sähköisesti suoraan asiakkaan verkkopankkiin.

EC, European Commission eli Euroopan komissio on Euroopan unionin toimielin, jonka tehtävänä on valmistella ja panna täytäntöön Euroopan unionin neuvoston asettamia säädöksiä ja päätöksiä ja valvoa niiden noudattamista Euroopan unionin jäsenvaltioissa (Euroopan komissio 2013).

EPC, European Payments Council eli Euroopan maksuneuvosto on eurooppalaisten pankkien yhteistyöelin, jonka päätehtävänä on SEPA-hankkeiden koordinointi ja seuranta SEPA-alueella (European Payments Council 2013).

EU, European Union eli Euroopan unioni on 27 eurooppalaisen jäsenvaltion taloudellinen ja poliittinen liitto (Euroopan unioni 2013).

Finvoice, on suomalaisten pankkien käyttämä yleinen verkkolaskun esitystapa.

IBAN, International Bank Account Number on kansainvälinen pankkitilinumero, joka koostuu tilinpitäjäpankin maakoodista, Suomessa FI, sekä kaksimerkkisestä tarkisteesta ja tilinumerosta.

ISO, International Organization for Standardization eli kansainvälinen standardisoimisjärjestö. Järjestön tehtävänä on tuottaa kansainvälisiä standardeja. (ISO 2013.)

SEPA, Single Euro Payments Area eli yhtenäinen euromaksualue.

2 Yhtenäinen euromaksualue (SEPA)

SEPA (Single Euro Payments Area) eli yhtenäinen euromaksualue on Euroopan komission, EKP:n (Euroopan keskuspankin), kansallisten keskuspankkien ja eurooppalaisten pankkien yhteinen hanke maksuliikenteen kotimarkkina-alueen rakentamiseksi Eurooppaan. SEPA-alueeseen kuuluu 32 maata, kaikki Euroopan unionin jäsenmaat sekä Norja, Islanti, Liechtenstein, Sveitsi ja Monaco. Yhtenäisen euromaksualueen tavoitteena on, että kansalaiset, yritykset ja muut talouden toimijat voivat maksaa ja vastaanottaa euromääräisiä maksuja tilisiirtoina, suoraveloituksina ja pankkikorttimaksuina.

Yhtenäisen euromaksualueen järjestelmään kuuluvia palveluita ovat korttimaksu, tilisiirto ja suoraveloitus. Pankeilla on mahdollisuus tarjota asiakkailleen myös muita lisäpalveluita järjestelmän puitteissa.

Järjestelmän tavoitteena on tarjota kuluttajille, yrityksille ja yhteisöille tasavertaiset mahdollisuudet maksaa ja vastaanottaa euromääräisiä maksuja samoin ehdoin, oikeuksin ja velvollisuuksin riippumatta siitä, onko maksu maan sisäinen vai maiden välinen. SEPA-alueella tehty maiden välinen maksu tulkitaan aina kotimaan maksuksi. Järjestelmän päämääränä on luoda maksamisen peruspalveluille yhtenäiset käytännöt ja yhtenäinen standarditaso. (Alhonsuo & Nisén & Pellikka, 2009, 223.)

EPC (European Payments Council) eli Euroopan maksuneuvosto on eurooppalaisten pankkien yhteistyöelin, ja ne koordinoivat koko SEPA-hanketta. EPC on laatinut SEPA-alueen säännöt ja standardit tilisiirto- ja suoraveloituspalveluille. SEPA-hanketta ovat voimakkaasti tukemassa myös Euroopan komissio ja Euroopan keskuspankki (EKP).

EU-parlamentti on vuoden 2012 helmikuussa hyväksynyt asetuksen, jossa asetetaan takaraja kansallisista tilisiirroista ja suoraveloituksesta luopumiselle ja siirtymiselle SE-

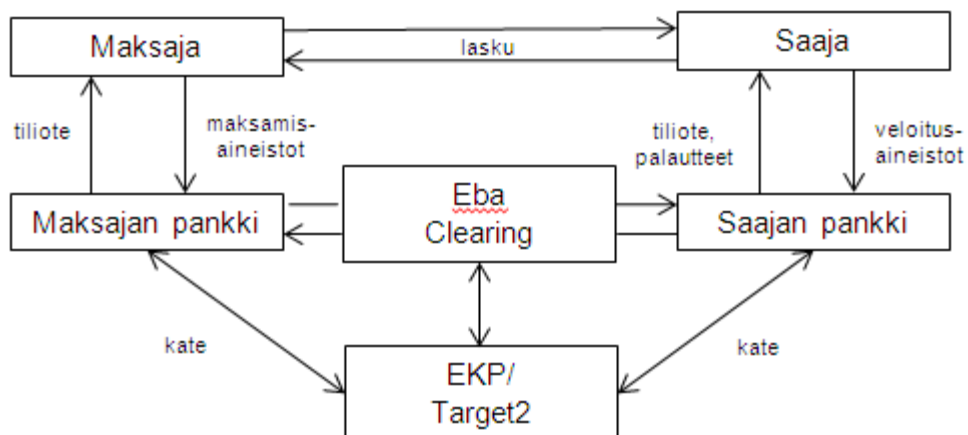
PA-palveluiden käyttöön (SEPA tilisiirto ja SEPA suoraveloitus). Suomessa kansalliset tilisiirrot on jo muutettu SEPA-tilisiirroiksi. SEPAan siirtyminen myös muutti maksamista Suomessa. Suomalaisen tilinumeron sijasta maksun välittäjätiетoina siirryttiin käyttämään tilinumeron kansainvälistä esitystapaa IBANia (International Bank Account Number) sekä saajan BIC-koodia (Bank Identifier Code). Seuraava toteutusvaihe on hyväksytyn asetuksen mukaisesti Suomen kansallisesta suoraveloituksesta luopuminen viimeistään 31.1.2014. (Yhtenäinen euromaksualue (SEPA) 2006.)

2.1 Maksujen välityksen infrastruktuuri

SEPA-alueella tehtyjen maksujen selvitys- ja toimitusjärjestelmien tehtävänä on varmistaa, että SEPA-maksuvälineillä tehdyt maksut menevät perille koko euroalueella. Tässä toiminnassa on osallisina useita infrastruktuuritoimittajia, korttien käsittelijöitä, eurooppalaisten clearingkeskusten yhteinen järjestö European Automated Clearing House Association (EACHA) sekä euromääräisiä maksuja välittävien pankkien yhteisliittymä Euro Banking Association (EBA). (Yhtenäinen euromaksualue (SEPA) 2006.)

EACHAn tehtävänä on kehittää menettelyjä, joilla maksujen selvitys- ja toimituskeskusten infrastruktuurien yhteensopivuutta voidaan parantaa, tehostaa ja edistää. EBA on kehittänyt STEP 2 -järjestelmän (kuvio 1). STEP 2 on Euroopan laajuinen maksujärjestelmä (Pan-European Automated Clearing House, PEACH), jossa selvitetään kotimaisia että euromaiden välisiä euromaksuja. (Yhtenäinen euromaksualue (SEPA) 2006.)

Maksuliike SEPAssa

Kuvio 1. Maksuliike SEPA-aikana. (Yhtenäinen euromaksualue (SEPA) 2006).

2.2 Maksujen välityksen standardit

SEPA-tilisiirto ja SEPA-suoraveloitus tapahtumien välityksessä käytetään UNIFI (ISO 20022) XML -formaattiin pohjautuvia sanomastandardeja, jotka ISO (International Organization for Standardization) on julkaissut kesällä 2006. Standardien kehityksessä ovat vahvasti mukana yhtiöt, pienet ja keskisuuret yritykset sekä vähittäiskaupat. Standardien tavoitteena on automatisoida maksujen käsittelyn prosessit laskun lähettämisestä maksutietojen välitykseen saakka. (Standards 2012.)

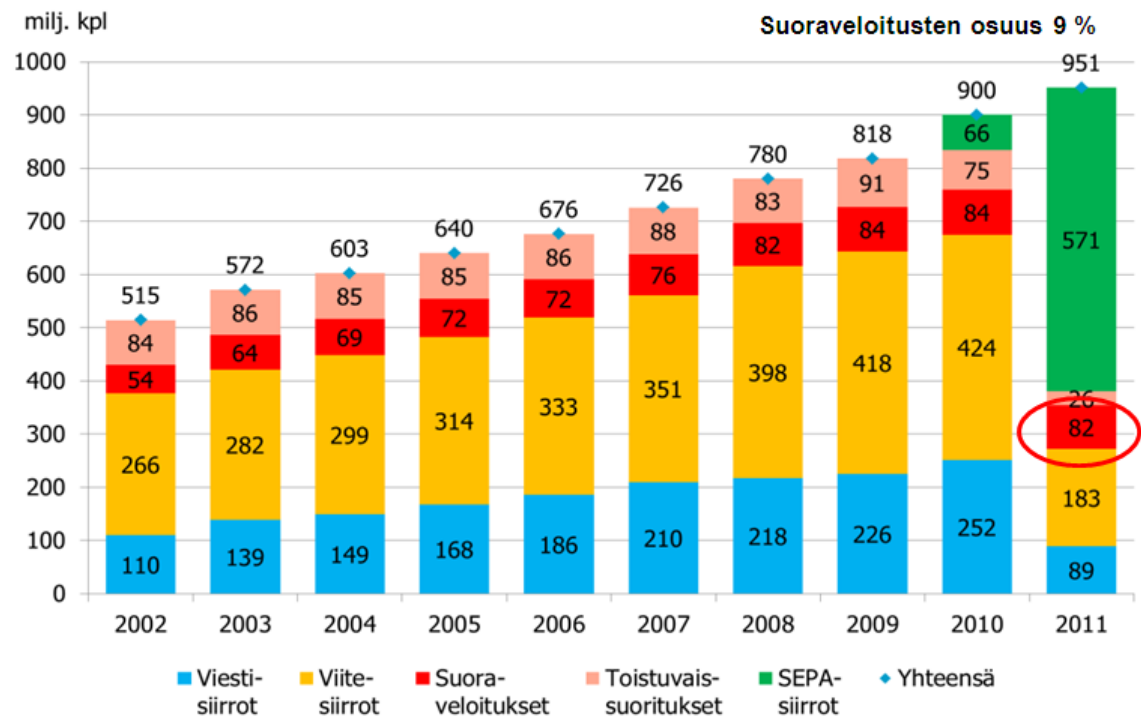
SEPA:n myötä myös kotimaiset aineistojen tiedonsiirtomenetelmät ja turvamenettelyt korvataan kansainvälisillä vastaavilla standardeilla. Esimerkiksi yritysasiakkaille on käytössä Web Services -yhteyskäytäntö asiakkaan ja pankin välisiin eräsiirtoaineistojen välitykseen. Web Services -yhteyskäytäntö perustuu maailmalla yleisesti tunnettuihin standardeihin noudattaen World Wide Web Consortiumin (W3C) määräyksiä. Asiakkaan tunnistamiseen käytetään Public Key Infrastructure (PKI) -varmennetta eli avainta, jonka asiakas saa pankista. (Standards 2012.)

3 Maksuliike Suomessa

Pankkien tiivis keskinäinen yhteistyö on vahvasti vaikuttanut siihen, että suomalainen maksuliike kuuluu maailman tehokkaampien ja luotettavimpien joukkoon. Yhteistyön ansiosta on onnistuttu myös luomaan koko kansallisen pankkijärjestelmän kattava yhteinen tilisiirtojärjestelmä. Suomalaisten maksujen konekielisyysaste on hyvin korkea: vuonna 2007 se oli noin 97 prosenttia. (Alhonsuo & Nisén & Pellikka 2009, 176.)

Alla Finanssialan Keskusliiton vuonna 2011 julkaisema kuvio 2, jossa on esitetty tilisiirtojen jakautuminen erilaisten käytössä olevien maksutyyppeiden kesken. Tilisiirroista suoraveloitusten osuus koko määrästä on noin 9 %.

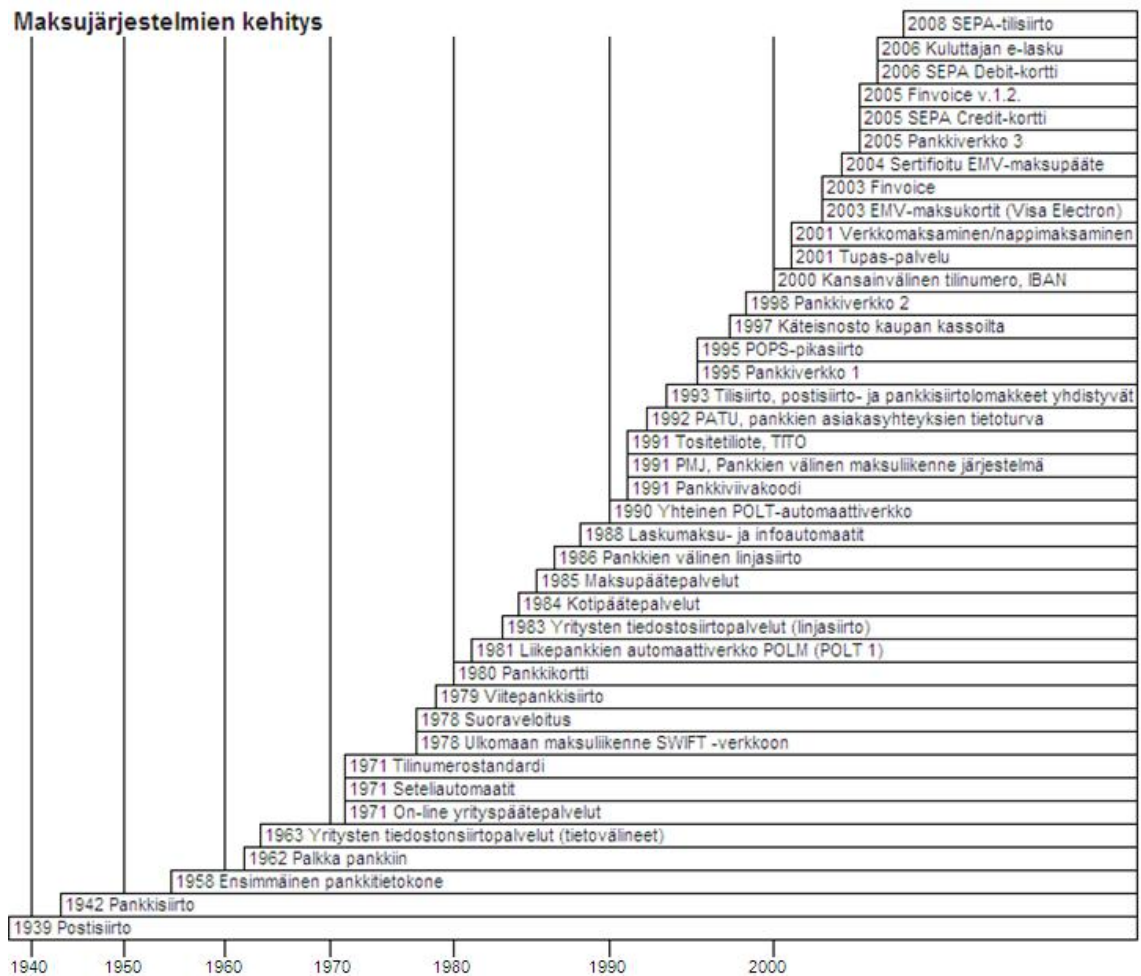
Konekieliset tilisiirrot 2011

Kuvio 2. Konekielisten tilisiirtojen lukumäärä vuonna 2011 (Finanssialan Keskusliitto).

Finanssitoimintaa voidaan kuvata osuvasti aallokoksi. Aallokko syntyy useista isoista ja pienistä muutoksista, joilla on vaikutusta toisiinsa. Yritys- ja yksityishenkilöiden tarpeet muuttuvat, yritysten ja pankkien toimintaympäristö muuttuu sekä rakenteet ovat jatkuvassa muutostilassa. Tekniikan kehityksellä ja sen vaikutuksella pankkipalvelujen kehittymiseen sekä asiakkaiden halulla ja tarpeella omaksua uusia asiointitapoja pankin kanssa on ollut suuri vaikutus suomalaisten pankkien konttori- ja palveluverkoston muutokseen. Suurimmat muutostarpeet maksuliikenteeseen, niin yrityksissä kuin pankeissakin, on kuitenkin tuonut mukanaan SEPA.

Kuviosta 3 nähdään pankkien maksujärjestelmien kehitys vuodesta 1939 aina vuoteen 2008 saakka. Kuviosta voidaan huomioida, että maksuliikenteeseen kohdistuvien muutosten kehitysvauhti on kasvanut 2000-luvulle siirryttäessä.

Kuvio 3. Maksujärjestelmien kehitys (Finanssialan Keskusliitto).

4 Suomen kansallinen suoraveloitus

4.1 Suoraveloituksen yleiskuvaus

Suoraveloitus on pankkien yhdessä kehittämä maksutapa, jossa asiakas antaa laskuttajalle luvan tai valtuutuksen veloittaa omalta tililtään tietty, useimmiten toistuva lasku säännöllisin väliajoin. Suoraveloituksessa rahavarojen siirto asiakkaan pankkitililtä laskuttajan pankkitilille tapahtuu aina laskuttajan aloitteesta. Tämä on suoraveloitussjärjestelmän ominaispiirre. Suoraveloitus on sekä laskuttajan että maksajan kannalta tehokas ja joustava laskutustapa. Se vähentää laskuttajalla, maksajalla ja pankissa tapahtuvaa manuaalisyötä ja tarjoaa vaivattoman ja edullisen tavan hoitaa laskut eräpäivänä. Asiakkaille, jotka eivät itse halua huolehtia laskujen maksusta eräpäivänä, suoraveloitus sopii erinomaisesti. (Alhonsuo & Nisén & Pellikka 2009, 189.)

Suoraveloituksessa asiakas antaa valtuutuksen (suoraveloitusvaltakirja) juridisesti laskuttajalle, mutta Suomessa käytäntönä on, että asiakas antaa valtuuden oman käyttämänsä pankin kautta. Valtuutukset ovat aina tallennettuna asiakkaan oman pankin järjestelmiin ja valtuutuksen olemassaolo tarkistetaan aina ennen tiliveloitusta. (Suoraveloitus 2009.)

Asiakas voi antaa suoraveloitusvaltuutuksen laskuttajalle paperiversiona, jonka jälkeen laskuttaja toimittaa valtuutuksen oman pankkinsa kautta maksajan pankkiin. Helpoin ja nopein tapa on kuitenkin antaa suoraveloitusvaltuutus laskuttajalle verkkopankin kautta. Verkkopankissa suoraveloitusvaltuutus voidaan antaa joko laskua maksettaessa tai erillisissä pankin sopimuksia käsittelevissä toiminnoissa. (Suoraveloitus 2009.)

Suoraveloitus on tarkoitettu laskuttajille, jotka toistuvasti laskuttavat samoja asiakkaitaan joko kiinteällä tai vaihtelevalla summalla. Toimiminen suoraveloitus laskuttajana edellyttää, että laskuttaja on tehnyt sopimuksen oman pankkinsa kanssa suoraveloituspalvelun tarjoamisesta omille asiakkailleen. Suoraveloituksen laskuttajana toimii useimmiten yleishyödyllinen laitos (sähkölaitos, puhelinyhtiö jne.), vakuutusyhtiöt tai luotonantajat. Muita hyviä esimerkkejä suoraveloituskaskuttajista ovat muun muassa lehtitalot, isännöitsijätoimistot, kuntosalit, hyväntekeväisyysjärjestöt sekä kuntasektori. (Suoraveloitus 2009.)

Suoraveloituspalvelussa pankki veloittaa laskut maksajien tileiltä eräpäivänä ja hyvittää ne laskukoontina laskuttajan tilille. Laskuttaja näkee maksajien saapuvat maksut tilillään veloituspäivää seuraavana pankkipäivänä, kuitenkin viimeistään veloitusta seuraavana kolmantena pankkipäivänä. (Suoraveloitus 2009.)

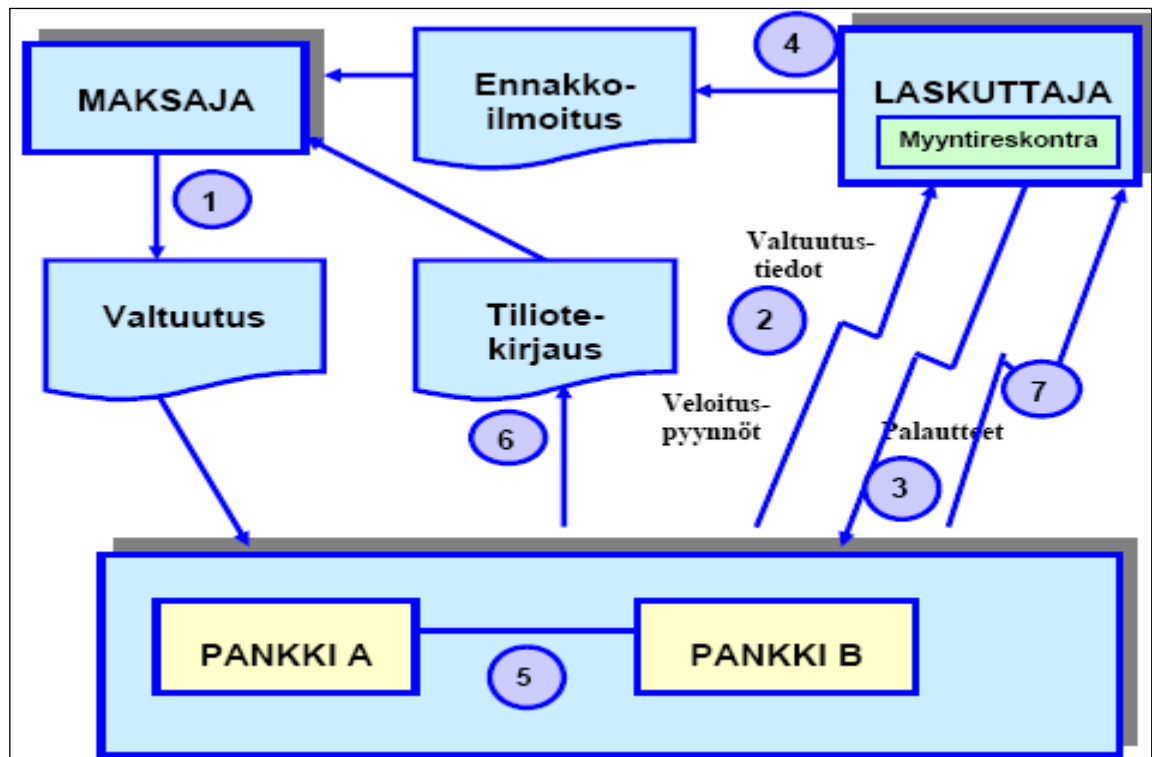
Maksajan pankki kerää maksajilta valtuutukset, eli luvat laskujen veloittamiseen maksajien pankkitileiltä ja toimittaa valtuustiedot laskuttajalle. Laskuttaja toimittaa maksajalle erillisen ennakkoilmoituksen tiedoksi tulevista veloituksista. (Suoraveloitus 2009.)

Laskuttaja toimittaa veloituspyyntö pankille kustannustehokkaasti konekielisenä, ja veloitukset hoituvat automaattisesti maksajien tileiltä. Yksi veloituspyyntöaineisto voi sisältää joko yhden tai useamman pankin veloitustilejä. Vaikka laskuttajan lähettämä veloituspyyntöaineisto sisältäisi useamman pankin veloitustilejä, saa laskuttaja palaute tiedot konekielisenä omasta pankistaan. (Suoraveloitus 2009.)

Laskuttajan tehtävänä on huolehtia siitä, että suoraveloitusaineisto sisältää vain valtuutusten mukaisia veloituksia. Veloituksen tulee olla maksajalle toimitetun ennakoilmoituksen mukainen. Laskuttaja toimittaa tietuekuvauksen (liite 1) mukaisen suoraveloituspyyntöaineiston pankkiin sopimuksen mukaisesti määritellyn aikataulun puitteissa. Laskuttajalla on velvollisuus vastata myös siitä, että laskutusperusteet ovat totuuden mukaisia ja riidattomia. (Suoraveloitus 2009.)

Maksu hyväksytään, mikäli maksaja eikä laskuttaja peruuta tai muuta veloituspyyntöä viimeistään eräpäivää edeltävänä pankkipäivänä. Maksaja huolehtii, että veloitustilillä on riittävä kate maksun eräpäivää edeltävänä päivänä.

Kuvio 4 esittää suoraveloituksen toiminnan vaiheittain.

Kuvio 4. Suoraveloituusjärjestelmän yleiskuvaus (Suoraveloitus 2009).

1. Laskun maksaja antaa valtuutuksen omassa pankissaan.
2. Pankki välittää saadut valtuutustiedot laskuttajalle.
3. Laskuttaja toimittaa veloituspyynnöt omaan pankkiinsa.
4. Laskuttaja toimittaa ennakoilmoituksen maksajalle.
5. Pankit veloittavat maksut maksajien tileiltä ja hyvittävät laskuttajien tilejä.
6. Maksaja saa tiliotteellaan tiedon suoritetuista maksuista.

7. Laskuttaja saa pankistaan palauteraportin onnistuneista ja hylkääntyneistä tiliveloituksista. (Suoraveloitus 2009.)

4.2 Suoraveloitussopimukset

Suoraveloitus edellyttää kirjallista sopimusta sekä laskuttajan että maksajan kanssa. Ilman voimassaolevia sopimuksia laskuttajalla ei ole mahdollisuutta veloittaa maksajan tiliä.

Laskuttajan sopimuksessa laskuttaja ja pankki sopivat kirjallisesti palvelukohtaisesta suoraveloitussopimuksesta palvelutunnuskohtaisesti. Palvelutunnus on laskuttajan ja pankin yhdessä sopima tunnus, jota suoraveloituksessa käytetään laskuttajan, mahdollisen alayksikön tai laskutusaiheen yksilöivänä tunnisteena. Käytettäessä omaa laskutusaihetta esimerkiksi lehden tilausmaksut, kunnalliset päivähoitomaksut, vesimaksut tai sähkölaskut tarvitaan oma palvelutunnus erottamaan laskutusaiheet toisistaan. Maksajan antamat valtuutukset liitetään myös yksittäiseen laskutusaiheeseen liittyvään palvelutunnukseen. Palvelutunnuksesta voidaan käyttää myös nimeä laskutustunnus. (Suoraveloitus 2009.)

Laskuttajalla voi olla samaan aikaan voimassaoleva tiettyä laskutusaihetta koskeva suoraveloitussopimus useissa eri pankeissa. Samasta laskunaiheesta laskuttajan on kuitenkin käytettävä samaa palvelutunnusta kaikissa käyttämissään pankeissa. (Suoraveloitus 2009.)

Halutessaan laskuttaja voi liittää uusia laskutusaiheita suoraveloitussopimuksen alle. Tätä varten laskuttajan on tehtävä uusi sopimus uudesta laskutusaiheesta oman pankkinsa kanssa. Tämän jälkeen laskuttajan pankki välittää tiedon uudesta laskutusaiheesta muille pankeille, jotka kykenevät tämän jälkeen vastaanottamaan suoraveloitusvaltuutuksia asiakkailtaan koskien tätä uutta laskutusaihetta oman palvelutunnuksensa alla. (Suoraveloitus 2009.)

Maksajan sopimuksessa (suoraveloitusvaltuutus) maksaja antaa laskutusaihekohtaiset valtuutukset suoraveloitukselle oman pankkinsa kautta. Suoraveloitusvaltuutuksella tarkoitetaan valtuutuksen antajan eli maksajan ja laskuttajan keskinäistä sopimusta, jossa maksaja valtuuttaa laskuttajan suoraveloittamaan laskut suoraan omalta tililtään sopimuksessa mainitun pankkiyhteystiedon perusteella. Pankkiyhteystieto voi olla voi-

massaoleva tilinumero tai yhteisesti pankin kanssa sovittu tiliin liitetty tilinumeron kaltaisen tunnistetieto. Pankki vastaanottaa ja tallentaa maksajalta saadun suoraveloitusvaltuutuksen tarkastusta varten ja välittää suoraveloitusvaltuustiedot edelleen laskuttajalle. (Suoraveloitus 2009.)

Suoraveloitusvaltuutuksiin kohdistuvat muutokset tai irtisanomiset maksaja tekee omassa pankissaan. Suoraveloitusvaltuutus, valtuutuksen muutos tai poisto tulee voimaan heti maksajan pankissa kun se on rekisteröity. Laskuttaja saa tiedot tapahtuneista muutoksista maksajien käyttämien pankkien välityksellä. (Suoraveloitus 2009.)

Jos laskuttaja ottaa maksajiltaan vastaan suoraveloitusvaltakirjat tai niiden muutokset, niin laskuttajan velvollisuus on toimittaa maksajien allekirjoittamat suoraveloitusvaltuutukset maksajien pankkiin rekisteröitäviksi. Jos laskuttajien käytössä on oma esipainettu valtakirja, on valtakirjalla olevien esipainettujen tietojen vastattava laskuttajan suoraveloitussopimuksella olevia tietoja. Mikäli esipainettu valtakirja poikkeaa pankkien keskenään sopimasta valtakirjamallista, tulee valtakirja hyväksyttävä ennen käyttöönottoa laskuttajan pankissa. (Suoraveloitus 2009.)

4.3 Suoraveloituspalvelun toiminta

Tehtyään suoraveloitussopimuksen laskuttajalla on oltava valmius vastaanottaa omasta pankistaan suoraveloitusvaltuustietoja ja käsitellä valtuustiedot laskutusjärjestelmässään. Laskuttajan velvollisuus on myös toimittaa ennakoilmoitukset tulevista veloitetavista maksuista maksajilleen ja toimittaa suoraveloituspyyntöaineisto omalle pankilleen sovitun menettelyn mukaisesti. (Suoraveloitus 2009.)

Luopuessaan suoraveloituksen käytöstä laskuttaja sanoo irti pankkinsa kanssa tehdyt suoraveloitussopimukset ja ilmoittaa kaikille suoraveloitusmaksajille maksutavan muutoksesta. Suoraveloituksen keskeytystapauksessa laskuttaja sopii keskeytyksestä ja laskutustavan muutoksesta maksajan kanssa. Laskuttajan velvollisuus on säilyttää valtuustiedot omassa järjestelmässään, jotta tarvittaessa voidaan palata edeltävään suoraveloitukseen. (Suoraveloitus 2009.)

Irtisanomistapauksessa, jossa laskuttaja haluaa irtisanoa yksittäisen maksajan valtuutuksen, laskuttaja on velvollinen ilmoittamaan maksajalle siirtymisestä muuhun laskutusmenettelyyn. Pankissa maksajan valtuutus jää edelleen voimaan, ellei sitä maksajan

toimesta irtisanota. Pankilla on oikeus poistaa suoraveloitusvaltuutukset, joihin ei ole kohdistunut tiliveloitusta viimeisen puolentoista vuoden aikana. (Suoraveloitus 2009.)

Valtuustietojen käsittelyssä laskuttajan pankki on velvollinen välittämään omien asiakkaiden sekä muista pankeista saadut suoraveloitusvaltuustiedot laskuttajalle yhtenä aineistona joko konekielisesti tai listana. Uuden valtuutuksen että valtuusmuutoksen on laskuttajan käsittelyjärjestelmässä kohdistuttava yksiselitteisesti ja varmasti oikeaan laskutettavaan. Mikäli suoraveloitusvaltuutusta ei pystytä laskuttajan käsittelyjärjestelmässä kohdistamaan on laskuttajan otettava yhteyttä omaan pankkiinsa, jossa selvitetään alkuperäisen suoraveloitusvaltuutuksen tiedot. (Suoraveloitus 2009.)

Uuden suoraveloitusvaltuutuksen laskuttaja kohdistaa palvelutunnukseen käsittelyjärjestelmässään käyttäen joko viitettä ja/tai laskutettavan yksilöintitietoja ja laskutettavan nimeä sekä lisää pankkiyhteyden maksajan tietoihin. Edellä mainittujen tietojen tulee olla laskutusjärjestelmän tietoja vastaavat. Muutos tapauksessa ja irtisanotussa suoraveloitusvaltuutuksessa kohdistustietoina ovat vanha pankkiyhteystieto, laskutettavan yksilöintitieto ja/tai viitenumero. Valtuustietojen käyttäminen laskuttajan muiden tietojen ylläpitämiseen on kielletty. (Suoraveloitus 2009.)

Maksajan muuttaessa laskutustapansa suoraveloitukseksi, tulee laskuttajan selkeästi kertoa laskutustavan muutoksesta ensimmäisessä maksajalle toimitettavassa ennakkoilmoituksessa. Maksajan pankinvaihto tapauksissa saattaa laskuttaja saada uuden suoraveloitusvaltuutuksen vaikka edellinenkin suoraveloitusvaltuutus on yhä voimassa. Tällöisissä tapauksissa maksajalta tullut kirjauspäivän mukaan viimeisin suoraveloitusvaltuutus, joka kohdistuu voimassa olevaan suoraveloitusvaltuutukseen, korvaa kaikissa tapauksissa edellisen suoraveloitusvaltuutuksen. (Suoraveloitus 2009.)

4.4 Suoraveloituksen ennakkoilmoitus

Maksajan tililtä tulevista suoraveloituksista laskuttaja on velvollinen ilmoittamaan maksajalle ennakkoilmoituksella. Laskua muistuttavalla ennakkoilmoituksella on selvitetty tililtä veloitettavan maksun perusteet ja ehdot. Toimittaessaan maksajalle ennakkoilmoituksen vähintään neljä viikkoa ennen maksun eräpäivää laskuttaja turvaa saatavansa eikä maksajalla ole oikeutta vaatia maksupalautusta. Laskuttajan on lähetettävä ennakkoilmoitus maksajalle viimeistään kahdeksan päivää ennen maksun eräpäivää. (Suoraveloitus 2009.)

Laskuttajan käyttämän laskulomakkeen ja ennakoilmoituksen on erotuttava selvästi toisistaan. Jos laskuttajan lähettämässä ennakoilmoituksessa on laskulomake mukana, suositellaan laskun euromääräkenttään tulostettavaksi teksti ”SUORAVELOITUS”. Ennakoilmoitus voidaan korvata laskuttajan ja maksajan yhdessä sovitulla, erikseen määritellyllä tavalla. (Suoraveloitus 2009.)

Suoraveloituksen ennakoilmoituksen vähimmäistiedot ovat seuraavat:

- ”SUORAVELOITUKSEN ENNAKKOILMOITUS”
- laskuttajan nimitiedot
- maksettava rahamäärä
- valtuutuksen pankkiyhteystiedot
- laskun viite ja/tai viesti
- laskun eräpäivä
- maksajan nimi
- laskutusperuste (Suoraveloitus 2009.)

Useilla suomalaisilla pankeilla on mahdollisuus esittää ennakoilmoitus myös maksajan verkkopankissa. Tällöin maksaja kirjautuu omaan verkkopankkiinsa ja siirtyy verkkopankkilinkkiä käyttäen palveluun, jossa laskun tiedot ovat tarkasteltavissa.

4.5 Suoraveloitusaineiston muodostaminen ja lähetys pankkiin

Laskuttaja muodostaa suoraveloituspyyntöaineiston Finanssialan Keskusliiton määrittysten mukaan. Laskuttajan velvollisuus on käyttää veloituspyynnöissä saamaansa pankkiyhteystietoa, joka useimmiten on valtuuttajan tilinumero. Veloituspyynnöissä voidaan käyttää myös muuta pankin antamaa tilinumeron kaltaista tunnusta. Laskuttajan velvollisuus on kuitenkin huolehtia, että pankkiin lähetetty aineisto sisältää vain valtuuttajan kanssa sovittuja palvelutunnuksiin kuuluvia veloituspyyntöjä. (Suoraveloitus 2009.)

Pankkiin lähetetty suoraveloituserä voi sisältää ainoastaan yhteen palvelutunnukseen liittyviä suoraveloituspyyntöjä tai suoraveloituspyyntöjen peruutuksia. Suoraveloituseruutusten on kuitenkin kohdistuttava pankkiin aikaisemmin lähetettyihin suoraveloituspyyntöihin. Suoraveloituserä voi sisältää suoraveloituspyyntöjä eri eräpäiville ja eri

pankeille. Suoraveloitusaineisto suositellaan lähetettäväksi laskuttajan pankkiin samanaikaisesti maksajille lähetettävien ennakoilmoitusten kanssa, viimeistään kaksi viikkoa ennen veloituksen eräpäivää. (Suoraveloitus 2009.)

Suoraveloitusaineiston lähettämisen ehdottomat aikarajat ovat seuraavat:

- aikaisintaan 60 kalenteripäivää ennen veloituksen eräpäivää
- veloituspyyntö viimeistään 4 pankkipäivää ennen veloituksen eräpäivää
- suoraveloituksen peruutukset viimeistään 2 pankkipäivää ennen veloituksen eräpäivää. (Suoraveloitus 2009.)

Suoraveloituskasuttaja sopii suoraveloitusaineiston lähetystavasta ja suoraveloitusaineiston teknisistä ominaisuuksista oman pankkinsa kanssa. Käytännössä saattaa olla eroavaisuuksia pankkikohtaisesti. Suoraveloituskasuttajan on säilytettävä lähettämässä suoraveloituspyyntöaineisto vähintään eräpäivää seuraavaan pankkipäivään saakka mahdollista uudelleenlähetyksi varten. (Suoraveloitus 2009.)

5 EU:n päätös luopua kansallisesta suoraveloituksesta

Helmikuussa 2012 Euroopan lainsäätäjät EU antoi asetuksen numero 260/2012 koskien euroina tehtävien tilisiirtojen ja suoraveloitusten teknisten ja liiketoiminnallisten vaatimusten vahvistamista sekä teki muutoksen Euroopan komission (EC) asetukseen numero 924/2009 (yhtenäisen euromaksualueen asetus), missä määritellään kansallisen suoraveloituksen lopettamispäiväksi 1.2.2014. Tämä tarkoitti sitä, että 1.2.2014 olemassa olevat kansalliset tilisiirto- ja suoraveloituspalvelut tullaan korvaamaan SEPA-tilisiirroilla (SEPA Credit Transfer, SCT) ja SEPA-suoraveloituksella (SEPA Direct Debit, SDD). (European Union 2012.)

Perustuen Euroopan maksuneuvoston (EPC) suunnitelmaan koskien muutoshallintaa, marraskuussa 2012 julkaistut sääntökirjat olisivat normaalisti astuneet voimaan 16. marraskuuta 2013. EPC päätti kuitenkin lykätä SEPA-tilisiirron (SEPA Credit Transfer) sääntökirjan versio 7.0 ja SEPA-suoraveloituksen (SEPA Direct Debit) sääntökirjan versio 5.0 voimaantulopäivää. Alustava voimaantulopäivä oli 16.11.2012 ja uudeksi voimaantulo päiväksi päätettiin 1.2.2014. Tämän siirron ansiosta markkinatoimijoilla on enemmän aikaa sopeuttaa ja mukauttaa omat järjestelmänsä ja toimintansa vastaa-

maan sekä SEPA-säännöksiä että sääntökirjan uutta päivitettyä versiota. (European Union 2012.)

6 Uudet tarjottavat palvelut

6.1 E-lasku (verkkolasku)

E-lasku on suomalaisten pankkien yhdessä kehittämä turvallinen ja helppo tapa maksaa laskuja. Kotimaisista pankeista e-laskua tarjoavat Aktia, Nordea, OP-Pohjola-ryhmä, POP Pankki, S-Pankki, Säästöpankit, Säästöpankkien Pankki ja Tapiola Pankki. (Nordea, 2011.)

E-lasku on nykyaikaisin sekä yritys- että kuluttaja-asiakkaille sähköisesti verkkopankkiin välitettävä lasku, jonka tiedot ovat laskun saajalla automaattisesti käsiteltävissä. Verkkopankkiasiakkaat, joilla e-lasku ei vielä ole käytössä, voivat saada e-laskun käyttöön verkkopankin kautta laskuttajilta, jotka tarjoavat e-laskua asiakkaan käyttämässä pankissa. E-laskun käyttöönottoon riittää verkkopankissa tehtävä e-laskusopimus. E-laskupalvelua tarjoavien pankkien ja laskuttajien määrä kasvaa Suomessa nopeasti, mikä puolestaan edesauttaa e-laskun yleistymistä. Yleistymistä vauhdittaa myös EU:n päätös lakkauttaa kansallinen suoraveloitus. E-lasku tulee korvaamaan kansallisen suoraveloituksen verkkopankkiasiakkaiden osalta. E-lasku laskuttajan kannalta on kuvattu kuviossa 5.

E-laskun tunnusomaisia piirteitä ovat automaattisuus (automaattinen maksaminen), kustannustehokkuus sekä virheettömyys, sillä kaikki maksamiseen tarvittavat tiedot ovat jo valmiiksi täytettynä e-laskun lähettäjän toimesta. Asiakkaan kontrolli laskun maksamisen suhteen kuitenkin säilyy, sillä asiakas saa e-laskun suoraan verkkopankkiinsa, missä hän voi tarkistaa laskun tiedot ja hyväksyä laskun maksettavaksi. Maksettavan laskun tiedot voidaan esittää e-laskussa joko datatiedostona tai sähköisenä kuvana. Sähköinen kuva on päätelaitteen näytölle muodostettu paperilaskua muistuttava näkymä. Datatiedosto voidaan lukea järjestelmään sisään automaattisesti, joten manuaalinen laskujen tallennus jää pois. Laskun kuva tukee hyvin myös laskujen sähköistä arkistointia. Verkkolasku poistaa turhia työvaiheita, tehostaa laskujen käsittelyä ja saat-

taa jopa puolittaa laskujen käsittelykustannukset (Lahti & Salminen 2008, 58-59). E-laskun vastaanottajina voivat olla sekä yritykset että yksityishenkilöt.

6.2 E-laskun lisäominaisuudet

Pankit tarjoavat myös e-laskuun liitettäviä lisäominaisuuksia kuten automaattinen maksaminen, e-lasku-hälytykset ja -vahvistukset sekä e-linkki. Lisäominaisuudet tekevät laskujen maksun entistä helpommaksi ja paikasta riippumattomaksi. E-lasku yhdessä automaattisen maksamisen lisäominaisuuden kanssa vastaa toiminnallisuudeltaan nykyistä suoraveloitusta.

6.2.1 Automaattinen maksaminen

Automaattisen maksamisen ominaisuus tarkoittaa, että tililtä veloitettavia maksuja ei tarvitse erikseen käydä vahvistamassa verkkopankissa vaan nimensä mukaisesti maksut maksetaan automaattisesti tililtä. Laskulle voidaan määrittää maksun enimmäissumma sekä automaattiselle maksamiselle voimassaoloaika. Ehtojen täytyttyä e-lasku menee maksuun eräpäivänä automaattisesti. Ominaisuuden käyttöönotto onnistuu asiakkaan omassa verkkopankissa. (Automaattinen maksaminen ja sen liittäminen e-laskuun 2012.)

Mikäli automaattisen maksamisen ehdot eivät täyty, e-lasku täytyy käydä vahvistamassa verkkopankissa. Automaattisen maksamisen -palveluun voidaan liittää laskuja laskuttaja- ja laskutusaihekohtaisesti. Automaattinen maksaminen yhdistettynä e-laskuun vastaa parhaiten tämän hetkistä suoraveloitusta. (Automaattinen maksaminen ja sen liittäminen e-laskuun 2012.)

6.2.2 E-lasku-hälytykset ja -vahvistukset

E-lasku-hälytykset ja -vahvistukset -palvelu ilmoittaa asiakkaan verkkopankkiin saapuneista vahvistettavista e-laskuista tekstiviestillä tai sähköpostilla. Halutessaan asiakas voi jopa vahvistaa e-laskun maksamisen tekstiviestillä. Asiakas saa tiedon verkkopankkiin saapuneesta e-laskusta ajasta ja paikasta riippumatta, joten e-laskut eivät unohdu

verkkopankkiin. Myös tämän palvelun käyttöönotto onnistuu asiakkaan omassa verkkopankissa. (e-lasku-hälytykset ja -vahvistukset ja niiden liittäminen e-laskuun 2013.)

E-lasku-hälytykset ja -vahvistukset -palvelu ja automaattisen maksamisen -palvelu toimivat hyvin myös yhdessä. Mikäli saapunut e-lasku ei täytä tehdyn automaattisen maksamisen -palvelun ehtoja (esimerkiksi voimassaoloaika on päättynyt), niin tieto asiakkaalle välitetään käyttäen e-lasku-hälytykset ja -vahvistukset -palvelua. Viestiä ei kuitenkaan lähetetä jos automaattisen maksamisen -palvelun ehdot täyttyvät ja e-lasku menee automaattisesti maksuun. (e-lasku-hälytykset ja -vahvistukset ja niiden liittäminen e-laskuun 2013.)

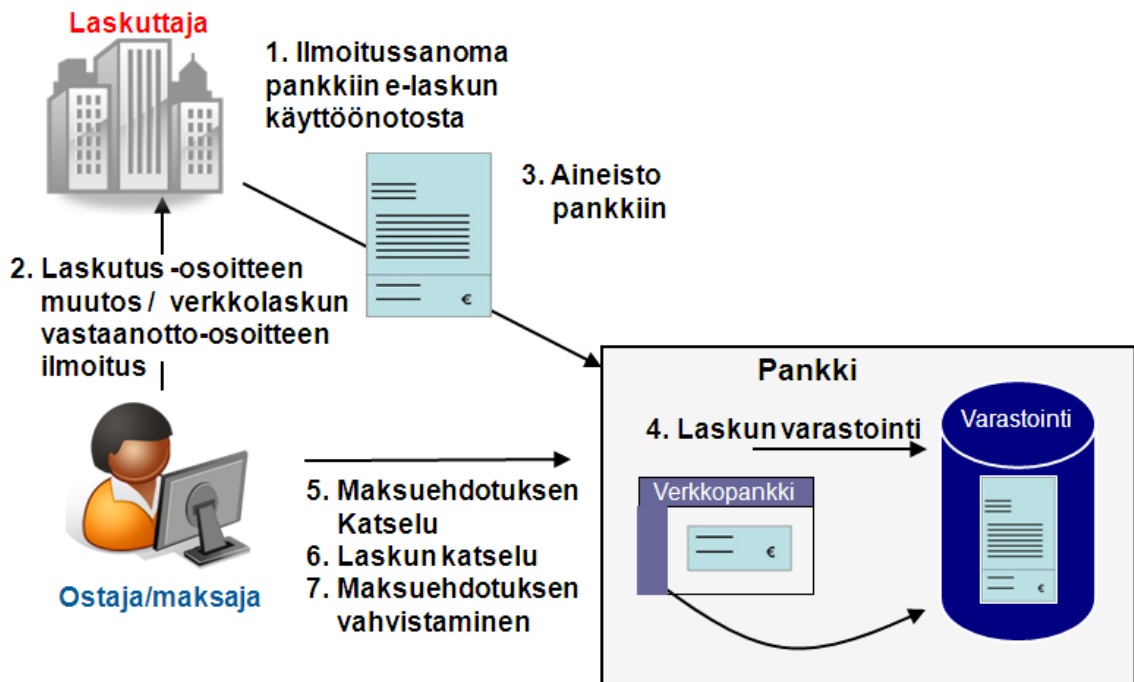
6.2.3 E-laskun linkki

Henkilöasiakkaan e-laskuun liittyvää e-laskun linkki -palvelua tarjotaan laskuttajalle maksullisena lisäpalveluna. E-laskun linkki -palvelun avulla laskuttajalla on mahdollisuus näyttää henkilöasiakkaalle laskun kuvan, laskutuserittelyn tai mahdollisesti jonkin muun laskuun liittyvän olennaisen lisätiedon henkilöasiakkaan verkkopankissa muodostettavan linkin välityksellä. (E-laskun linkki 2008.)

E-laskun linkin käyttö edellyttää voimassaolevaa sopimusta laskuttajan ja pankin välillä ja Finvoice-laskusanoman käyttöä laskujen välityksessä. E-laskun linkki -palvelun avaaminen edellyttää laskuttajalta myös e-lasku eräsiirtoon -palvelun käyttämistä. (E-laskun linkki 2008.)

E-laskun linkki -palvelussa pankki muodostaa verkkopankkilinkkitekniikkaan perustuen linkin laskuttajan käyttämään tietovarastoon. Linkin avulla omaa verkkopankkia käyttävä kuluttaja tunnistetaan luotettavasti laskuttajan palvelussa. (E-laskun linkki 2008.)

E-lasku asiakkaille pankin kautta

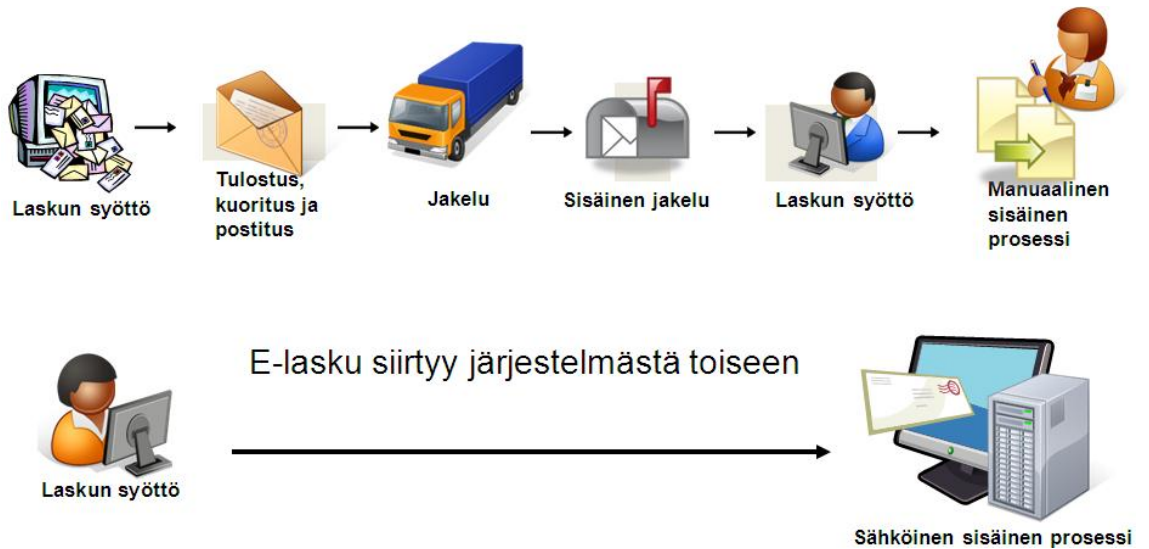

Kuvio 5. E-laskun prosessi laskuttajan kannalta (Nordea, 2010).

E-laskun etuja laskuttajille ovat seuraavat:

- Helppo ja edullinen käyttöönotto, sillä ei vaadi lisäinvestointeja mikäli verkkolaskutus on jo käytössä yritysten välisessä laskutuksessa.
- Se mahdollistaa verkkolaskujen välittämisen kaiken kokoisille yrityksille edullisesti ja luotettavasti.
- Laskuttaja voi näyttää maksajalle laskuun liittyvät liitteet verkkopankissa muodostettavan e-linkin avulla (tarjottava lisäpalvelu).
- Likviditeetti tehostuu, kun lasku maksetaan virheettömästi ja nopeasti.
- Pankeilla on tarjota eräsiirtoratkaisu yrityksille, joilla on mahdollisuus käsitellä verkkolaskuja taloushallintajärjestelmissään ja joiden laskutusvolyymit ovat korkeat.
- Laskujen arkistointi helpottuu.
- Se on ympäristöystävällinen ratkaisu.
- Se on erittäin kustannustehokas ja yksinkertainen. (Nordea, 2010.)

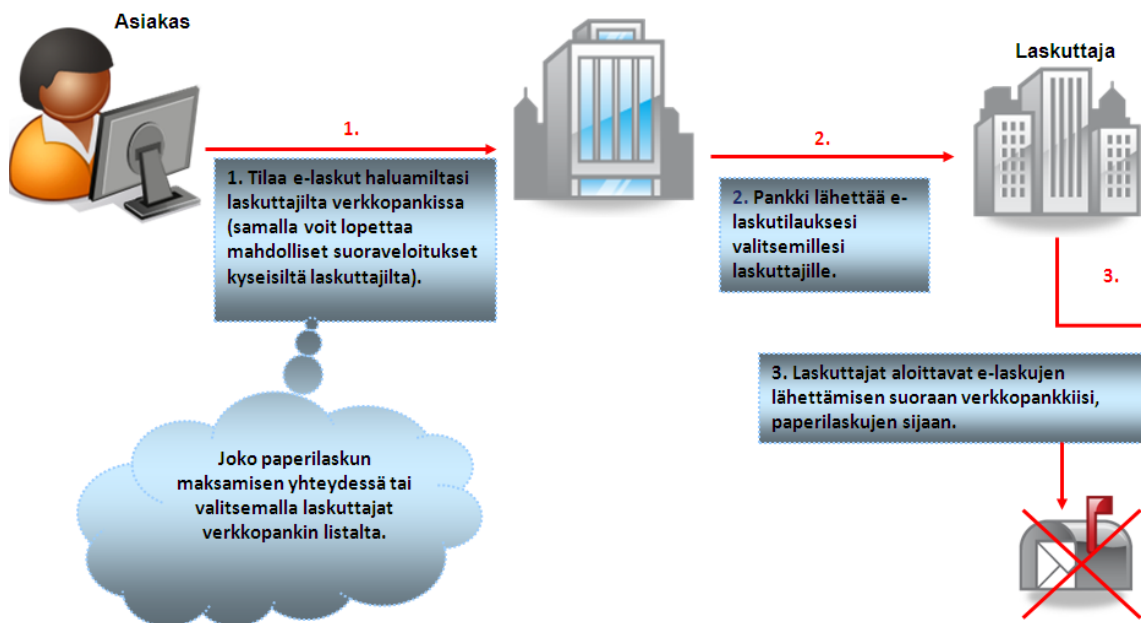
Kustannustehokkuutta ja yksinkertaisuutta havainnollistetaan kuvion 6 esimerkin avulla. Kuvassa e-laskun toimitusprosessia vertaillaan paperilaskun toimitusprosessiin.

Kuvio 6. E-lasku kustannustehokas (Nordea, 2010).

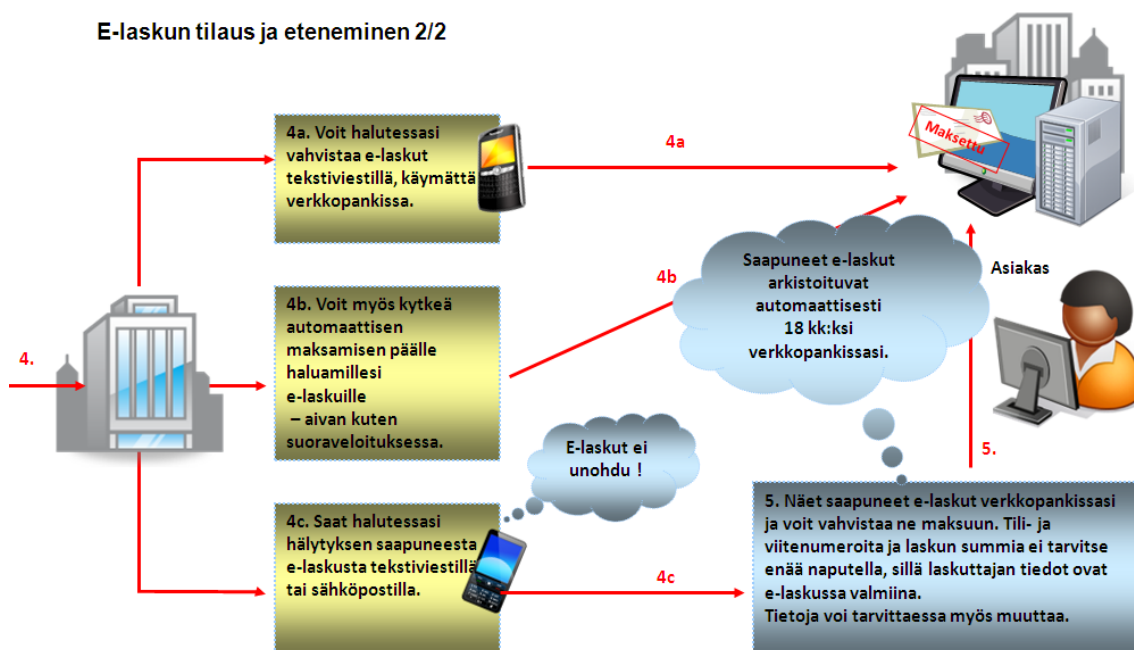
Kuluttajan kannalta e-laskun käyttöönotto on erittäin helppoa. Kuviossa 7 on kuvattuna e-laskun tilaus ja etenemisprosessi.

E-laskun tilaus ja eteneminen 1/2

E-laskun tilaus ja eteneminen 2/2

Kuvio 7. E-laskun tilaus ja eteneminen kuluttajan näkökulmasta (Nordea, 2010).

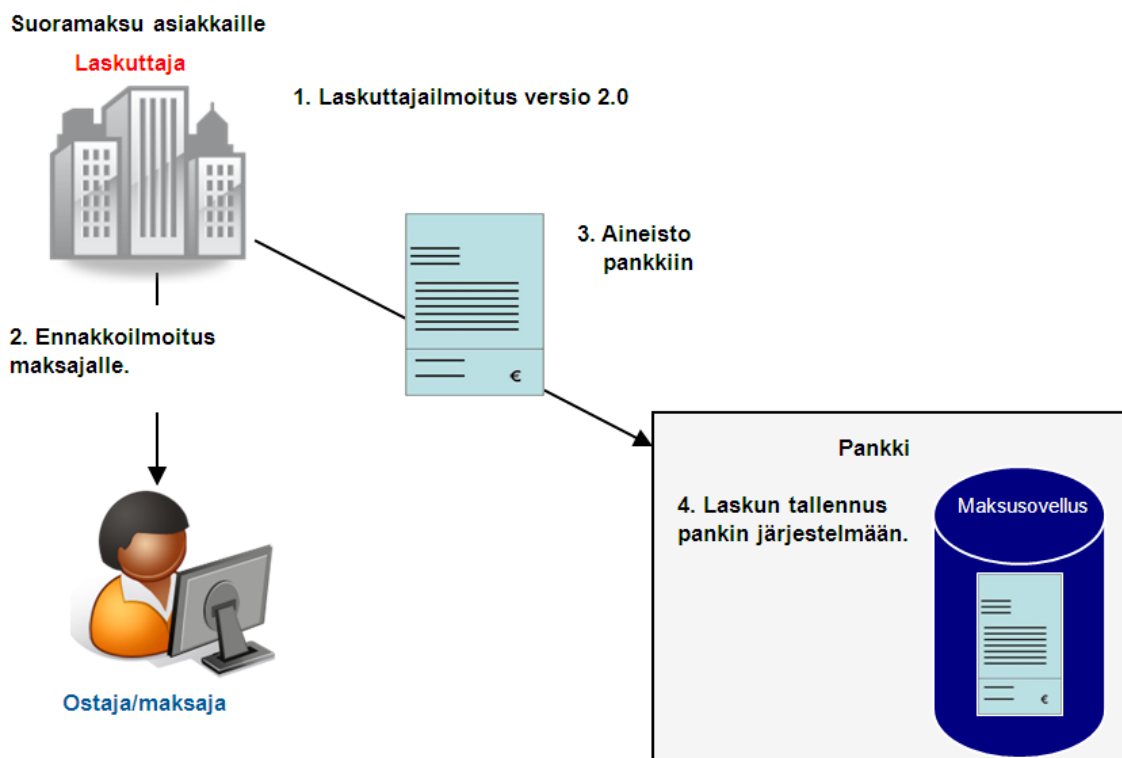
E-laskun etuja maksajille ovat seuraavat:

- Se on helppo ottaa käyttöön → katuosoite muuttuu verkkolaskuosoitteeksi.
- Maksu on valmiiksi syötettynä omaan verkkopankkiin.
- Se on vaivaton, virheetön ja siinä on muutosmahdollisuus.
- Laskut eivät katoa, eivätkä mene väärään osoitteeseen.
- Laskuja voi katsella sekä maksaa ajasta ja paikasta riippumatta.
- Siinä on joustava verkkolaskujen maksupalvelu.
- Se mahdollistaa laskujen sähköisen arkistoinnin.
- Osapuolet tunnistetaan turvallisesti.
- Se on ympäristöystävällinen valinta.
- Maksu vahvistetaan omilla verkkopankkitunnuksilla. Maksu voidaan myös valita veloitettavaksi tililtä ilman erillistä hyväksyntää. (Nordea, 2010.)

6.3 Suoramaksu

E-laskun rinnalle otetaan käyttöön suoramaksupalvelu, joka perustuu samaan tekniikkaan kuin e-laskupalvelu. Suoramaksu sopii maksajalle, jolla ei vielä ole käytössään verkkopankkia. Suoramaksussa laskun tiedot toimitetaan maksajalle laskuttajan ja maksajan sopimalla tavalla, esimerkiksi postitse paperilaskuna. Laskuttaja toimittaa laskukopion pankille e-laskuna, ja pankki hoitaa maksatuksen automaattisesti laskun

kopion perusteella tililtä eräpäivänä. Kuviossa 8 suoramaksu kuvattuna laskuttajan kannalta. (Nordea, 2010.)

Kuvio 8. Suoramaksun prosessi (Nordea, 2010).

Suoramaksupalvelun pääpiirteet ovat seuraavat:

1. Pankilla täytyy olla tieto suoramaksupalvelua tarjoavista laskuttajista.
2. Maksajan on annettava laskuttaja- ja laskutusaihekohtainen jatkuva suoramaksutoimeksianto omalle pankilleen, jonka pankki toimittaa edelleen laskuttajalle maksajan maksutavasta.
3. Laskuttaja toimittaa pankille laskun tiedot ja maksajalle laskun. Laskua koskeviin epäselvyyksiin ja kyselyihin vastaa laskuttaja.
4. Pankki maksaa laskut eräpäivänä maksajan tililtä saamansa toimeksiannon perusteella. Maksun veloitukseen sovelletaan maksujen välityksen yleisiä ehtoja.
5. Mikäli erääntyvän maksun ehtoja halutaan muuttaa tai maksu halutaan perua, tulee maksajan olla yhteydessä pankkiin viimeistään laskun eräpäivää edeltävänä pankkipäivänä.
6. Jos jatkuva suoramaksutoimeksianto halutaan peruuttaa, tulee maksajan olla yhteydessä pankkiin. (Suoramaksu 2012.)

Suoramaksulla virheellisesti veloitetun summan tapauksessa maksajan tulee ottaa yhteyttä suoraan laskuttajaan. Virheellisesti veloitetun tapauksen ollessa kyseessä laskuttaja on aina velvollinen palauttamaan suorituksen, johon hänellä ei ole oikeutusta. (Suoramaksu 2012.)

6.4 SEPA Direct Debit

SEPA Direct Debit (SEPA-suoraveloitus) on yksi yhtenäisen euromaksualueen (Single Euro Payments Area, SEPA) ydinpalveluista aivan kuten SEPA-tilisiirto ja SEPA-standardit täyttävät SEPA-maksukortit, niin sanotut Debit-kortit.

SEPA-suoraveloitus on suoraveloituspalvelu, jota voidaan käyttää euromääräisissä laskuissa koko euromaksualueella. Suoraveloituspalvelu perustuu Euroopan maksu-neuvostossa luotuihin sääntöihin edellyttäen euron käyttöä ja kaikkien osapuolten toimimista yhdessä sovittujen sääntöjen ja menettelytapojen mukaisesti. Kaikkien on noudatettava yhteisiä menettelytapoja. SEPA-suoraveloituksen käyttöönotto edellyttää yhtenäistä lainsäädäntöä ja lainsäädännön olemassaoloa koko SEPA-alueella. Vuoden 2009 lopussa eri maiden kansallisiin lainsäädäntöihin sisällytettiin maksuliikedirektiivi (EU Payment Services Directive, PSD), joka yhtenäisti lainsäädännön ja mahdollisti SEPA-suoraveloituksen käyttöönoton. (Payment Services Directive 2007.)

Maksuliikedirektiivin tavoitteena on varmistaa, että EU:n alueella tehdyt sähköiset maksut ovat yhtä helppoja, nopeita ja turvallisia kuin vastaavat kotimaassa tehdyt maksut. Tällaisia maksuja ovat pääasiassa tilisiirrot sekä suoraveloitukset ja korttimaksut. The European Payments Council (EPC) vahvistaa, että SEPA Direct Debit (SEPA-suoraveloituspalvelu) on kehitetty yhteistyössä European Payments Counciliin toimesta kaikkien muiden markkinaosapuolten kanssa. Yhteistyön ansiosta EPC on varta vasten pyrkinyt tehostamaan kuluttajansuojaa palvelussaan. Kuluttajien oikeudet ovat linjassa maksuliikedirektiivin kanssa. (Payment Services Directive 2007.)

SEPA Direct Debitin yhteiset säännöt on muodostettu olemassa olevan, luotettavan ja toimintavarman, suurimmissa EU-jäsenmaissa (Saksa, Englanti, Ranska, Espanja ja Hollanti) toiminnassa olevaan suoraveloitukseen perustuen. Miljoonat kuluttajiasiakkaat ja yritykset ovat jo vuosikymmeniä käyttäneet vastaavanlaista suoraveloitustallia. Vuonna 2007, esimerkiksi Saksassa oli 6,9 miljardia, Englannissa 3,0 miljar-

dia, Ranskassa 2,9 miljardia, Espanjassa 2,2 miljardia ja Hollannissa 1,2 miljardia suoraveloitustapahtumaa. (Nordea, 2011.)

Pankit, jotka tarjoavat SEPA Direct Debit -palvelua laskuttajille, ovat itse vastuussa siitä, että palvelua tarjotaan ainoastaan luotettaville laskuttajille. Mahdollisissa virhe- tai väärinkäytöstilanteissa laskuttajan pankki on korvausvastuussa. (Nordea, 2011.)

Maksajalta SEPA Direct Debitin ottaminen käyttöön edellyttää tarvittavan palvelusopimuksen täyttämistä pankin kanssa, joko henkilöasiakkaan verkkopankissa tai pankin palvelukonttorissa. SEPA Direct Debit -palvelusopimukseen täytyy olla liitettyä veloitukseen sopiva tili. Mikäli SEPA Direct Debit -palvelusopimus puuttuu tai palvelusopimukseen ei ole liitetty soveltuvaa tiliä, niin suoraveloitus hylätään veloituksen eräpäivänä. (Nordea, 2011.)

Maksaja voi perua suoraveloituspyyntönsä ennen eräpäivää. Peruutetusta suoraveloituksesta pankki on velvollinen ilmoittamaan laskuttajan pankille, joka puolestaan ilmoittaa peruutuksesta laskuttajalle. Maksajalla on myös oikeus saada SEPA Direct Debit -veloituksesta rahat takaisin kahdeksan viikkoa tiliveloituksesta. Maksaja voi pyytää takaisinmaksua verkkopankissaan, ja pankki on velvollinen sen hänelle maksamaan kysymättä syytä takaisinmaksulle. Mikäli maksajan mielestä tiliveloitus on tehty ilman voimassaolevaa valtakirjaa, maksu voidaan palauttaa takaisin maksajalle 13 kuukautta veloituksesta.

Kansallisen suoraveloituksen ja SEPA Direct Debitin välillä on eroavaisuuksia. SEPA Direct Debit -palvelussa:

- Valtakirja annetaan aina laskuttajalle, ei pankille.
- Maksajan pankilla ei ole tietoa, onko valtakirja olemassa tai onko valtakirjan antaneella tilinkäyttöoikeus.
- Laskuttaja on vastuussa valtakirjojen ajantasaisuudesta.
- Laskuttaja ei voi varmistua valtuutuksessa ilmoitetun pankkitilinumeron oikeellisuudesta tai valtuutuksen antajan tilikäyttöoikeudesta.
- Kertaluontoinen suoraveloitus on myös mahdollinen.
- SEPA Direct Debit mahdollistaa valtioiden rajat ylittävän suoraveloituksen Euroopassa.

- Maksajalla on oikeus suoraveloitettun maksun palautukseen joko tekemällä suoraveloituspyyntöön peruutuksen verkkopankissa ennen eräpäivää tai pyytämällä maksun palautusta kahdeksan viikkoa tiliveloituksesta. (Nordea, 2011.)

6.5 Toistuva korttimaksu

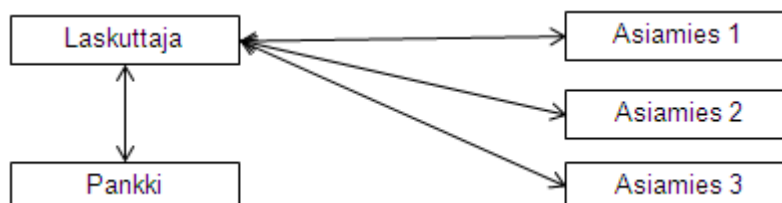
Yksi SEPA:n myötä poistuvan suoraveloituksen korvaava tuote on Toistuva laskutus. Toistuvassa laskutuksessa laskut veloitetaan maksukortin kautta luotto- tai debit-kortilla. Kansainvälisesti tämänkaltaiset ratkaisut ovat olleet pitkään ja laajasti käytössä ja nyt suoraveloituksen loppuessa tulossa uutena vaihtoehtona Suomen markkinoille.

Maksukortin kautta suoraveloituksen tavoin hoidettaviksi maksuiksi kuluttaja voi siirtää hoidettaviksi usein toistuvia suorituksia kuten lehtitilauksia, laajakaistan kuukausimaksuja, sähkölaskuja ja puhelinlaskuja. Näin kaikki toistuvat laskujen maksut hoituvat helposti yhdellä palvelulla. Toistuvan korttimaksun käyttäjä saa myös laskuerittelyn eri laskuttajille menneistä maksuista.

Toistuvan maksukortin toistuvaislaskutuksen toimintaperiaate on, että ensimmäisen laskun maksun yhteydessä asiakas tekee sopimuksen automaattisen laskutuksen käytöstä laskuttavan yrityksen kanssa. Tämän jälkeen tulevat laskut kirjautuvat tietyn ajan välein joko luottokorttilaskulle tai debit-korttia käytettäessä veloitukset menevät pankkitililtä.

6.6 Puolesta maksaminen

Harvinaisen, mutta mahdollisen toimintatapa on puolesta maksaminen. Esimerkiksi asiamies on valtuuttanut päämiehen tekemään jotakin puolestaan eli tässä tapauksessa asiamies on valtuuttanut laskuttajan tekemään puolestaan maksutoimeksiannon laskuttajalleen (vaikka itselleen).

Kuvio 9. Puolesta maksaminen.

Tässä tapauksessa:

1. Laskuttaja saa asiamieheltään valtuutuksen maksaa laskut asiamiehen pankissa olevalta tililtä.
2. Laskuttaja toimittaa maksuaineiston pankkiin.
3. Pankki veloittaa maksut eräpäivänä asiamiehen pankkitililtä.

6.7 Perinteinen paperilasku

Vanha perinteinen paperimuodossa annettava lasku on tosite tai ilmoitus, jonka myyjä tai palveluntuottaja kirjoittaa ostajalle. Yleisin laskutyyppi on normaalilasku, jossa myyjä veloittaa ostajaa. Toinen tunnettu laskutyyppi on hyvityslasku. Jos ostaja palauttaa tuotteen, reklamoi toimituksesta tai palvelusta ja myyjä hyväksyy rahasumman palautuksen tai hinnan alennuksen, myyjä kirjoittaa tuotteen tai palvelun ostajalle hyvityslaskun. Kolmas, varsinkin yritysten välisessä kaupankäynnissä käytössä oleva laskutyyppi on koontilasku. Koontilaskulle kootaan yhteen laskutettavat erät useasta eri toimituksesta tai useampi lasku niputetaan yhteen ja loppusummasta tehdään koonti- eli yhteenvetolasku.

Paperilasku on asiakirja, jonka on täytettävä arvonlisäverolain vaatimukset. Suomen arvonlisäverolain pykälä 209 b (325/2003) määrittelee laskun pakollisiksi tiedoiksi seuraavat:

- laskun antamispäivä (laskupäivä)
- juokseva tunniste (laskunumero)
- myyjän arvonlisäverotunniste (Y-tunnus)
- myyjän ja ostajan nimi ja osoite
- maksun saajan tilinumero IBAN muodossa
- tavaroiden tai palvelujen määrä ja luonne
- tavaroiden toimituspäivä, palvelujen suorituspäivä tai ennakkomaksun maksupäivä
- yksikköhinta ilman veroa
- hyvitykset ja alennukset (jos eivät yksikkö hinnassa)
- veron peruste verokannoittain
- verokanta
- suoritettavan veron määrä. (Arvonlisäverolaki 1993.)

7 Vaadittavat toimenpiteet siirryttäessä uusiin palveluihin

Pankit ovat yhdessä Finanssialan Keskusliiton kanssa päättäneet tarjota suoraveloituksen korvaavaksi palveluksi e-laskua (yritykset ja yksityishenkilöt) tai suoramaksua (yksityishenkilöt). Pankit ja Finanssialan Keskusliitto ovat tehneet yhteiset käsittelysäännöt kuluttaja-asiakkaiden suoraveloitussuoraveloituskirjojen muuntamiseksi käyttämään e-laskua tai suoramaksua. Pieniä eroavaisuuksia käsittelysäännöissä pankkikohtaisesti saattaa olla, mutta pääpiirteissään käsittelysäännöt ovat samat kaikilla pankeilla. Pankit tarjoavat muuntopalvelua 18.1 - 20.11.2013. Muuntopalvelua ei tarjota yritysten välisten suoraveloitussuoraveloituskirjojen muuntoon.

7.1 Laskutusohjelmat tukemaan Finvoice 2.0 -standardia

Suoraveloituksen korvaaminen uusilla palveluilla edellyttää Finvoice-sanomien version 2.0 käyttöönottoa sekä pankkien järjestelmissä että laskuttajien järjestelmissä. Tämä tarkoittaa useimmille yrityksille laskutusohjelman päivittämistä omiin järjestelmiinsä.

Finvoice-sanoman ensimmäinen versio julkaistiin vuonna 2003, versio 1.1 vuonna 2004, versio 1.2 vuonna 2005, versio 1.3 vuonna 2008. Finvoicen eri versiot ovat alaspäin yhteensopivia. Uusin versio Finvoice 2.0 julkaistiin keväällä 2012 ja pankeilla tämä versio on ollut käytössä viimeistään tammikuussa 2013 suoramaksun osalta. Finvoice version 2.0 olennaisimmat muutokset liittyvät suoramaksun käyttöönottoon ja mahdollisen laskun liitteen välitykseen Finvoice-välityspalvelussa. (Finvoice soveltamisohje 2012.)

7.2 Muuntopalvelun käyttäminen

Muuntopalvelussa suoraveloituskirjoittaja toimittaa pankille vastaanottoehdotuksen suoraveloitussuoraveloituskirjan muuntamiseksi uuteen palveluun (e-lasku, suoramaksu). Vastanottoehdotuksen kanssa samanaikaisesti suoraveloituskirjoittaja tiedottaa suoraveloitussuoraveloituskirjoittajalleen siirtymisestä suoraveloituksesta uusiin palveluihin sekä uusien palvelujen käyttöönoton aikataulusta ja menettelystä. Muuntoa koskevaan tiedottamiseen käytetään jäljempänä mainittua Finanssialan Keskusliiton laatimaa kirjemallia (liite 2). Suoraveloitussuoraveloituskirjoittajalle lähetetyn ilmoituksen päiväyksestä alkaa kahden kuukauden

ja postitukseen varattavan 7 päivän aika, jonka puitteissa kuluttaja-asiakkaalla on oikeus kieltää suoraveloitusvaltakirjan muunto irtisanomalla suoraveloitusvaltakirja. Kahden kuukauden ja 7 vuorokauden aikaa kutsutaan kieltäytymisajaksi. (Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013.)

Aktiivisesti verkkopankkia käyttäville suoraveloitusasiakkaille uudeksi palveluksi muunnetaan pääsääntöisesti e-lasku, ellei asiakas ilmoita muuta. Suoraveloitusasiakkaille, jotka eivät käytä verkkopankkia, uudeksi palveluksi muunnetaan suoramaksupalvelu, ellei asiakas ilmoita muuta. (Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013.)

Kuviossa 10 kuvataan suoraveloitusvaltakirjojen muunto vaiheittain suoraveloituskuluttajan, pankin ja maksaja-asiakkaan näkökulmista. Myöhemmin ohjeessa viitataan muunto -prosessin eri vaiheisiin ja kuvataan valtakirjojen muuntoon liittyvien laskuttajan ilmoittamispalvelun sanomien käsittely. (Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013.)

Kuvio 10. Suoraveloitusvaltakirjojen muunto (Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013).

7.2.1 Laskuttajailmoitus

Laskuttajailmoitus on toimitettava muuntopalvelun tarjoajalle ennen kuin suoraveloitusten muunto voidaan aloittaa. Muunnon aikana suoraveloituskuttajan on kyettävä tarjoamaan sekä e-laskua että suoramaksua. Laskuttajailmoituksen muodollinen oikeellisuus tarkistetaan muuntopalvelun tarjoajan vastaanotossa käyttäen schema-tiedostoa FinvoiceSenderInfo.xsd.

Suoraveloituskirjojen muunto, vaihe 1.

Suoraveloituskuttaja lähettää laskuttajailmoituksen, jossa ilmoittaa tarjoavansa suoraveloituksen korvaavina palveluina e-laskua ja suoramaksua. Muutos päivitetään pankin tietokantaan ja muille pankeille osoitetut laskuttajailmoitukset välitetään kyseisiin pankkeihin. (Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013.)

Suoraveloituskirjojen muunto, vaihe 2.

Suoraveloituskuttajan lähetettyä muuntoa koskevan laskuttajailmoituksen, muuntopalvelun tarjoaja päivittää suoraveloituksen palvelutunnusten sekä e-laskun ja suoramaksun laskutusaiheiden vastinparit muunnon yhteydessä sovittuihin ohjaustietoihin. (Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013.)

Ennen muunnon päättymistä suoraveloituskuttaja ei voi muuttaa lähetysosoitetta, välittäjää eikä laskutusaihetta. Vastaanottoehdotusten perusteella muodostettavat vastaanottoilmoitukset ja palautesanomat on noudettava muuntopalvelun tarjoajalta ennen kuin lähetysosoitteen, välittäjä tiedon tai laskutusaiheen voi vaihtaa. (Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013.)

7.2.2 Vastaanottoehdotus

Suoraveloituskuttaja kokoaa suoraveloitettavien asiakkaidensa tiedot ja lähettää vastaanottoehdotukset muuntopalvelun tarjoajalle. Vastaanottoehdotuksen muodollinen oikeellisuus tarkistetaan muuntopalvelun tarjoajan vastaanotossa käyttäen schema-tiedostoa ReceiverProposal.xsd.

Suoraveloituskirjojen muunto, vaihe 3.

Suoraveloituskuttajan on tiedotettava kaikkia kuluttaja-asiakkaita, joiden suoraveloitusta aiotaan muuntaa e-laskuun ja suoramaksuun, käyttäen Finanssialan Keskusliiton

julkaisemaa sitovaa kirjemallia (liite 2) (Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013.)

Kuluttaja-asiakkaille lähetettävässä kirjeessä kerrotaan suoraveloituksen päättymisestä ja uusiin palveluihin, e-laskuun ja suoramaksuun siirtymisestä ja siirtymisen aikataulusta. Kuluttaja-asiakkaille lähetettävän kirjeen tietosisällön on katettava minimissään Finanssialan Keskusliiton julkaiseman kirjemallin tietosisältö, sillä Finanssialan Keskusliiton kirjemalli muodostaa sopimuksellisen perustan maksajan palvelumuutokselle. Suoraveloituskuluttajalla on kuitenkin mahdollisuus lisätä toimialakohtaista tietoa. Asiakkaalle lähetetty kirje on aina asiakaskohtainen. Yhdellä kirjeellä voidaan kuitenkin informoida useiden suoraveloitusten muutoksesta e-laskuun tai suoramaksuun yksilöllimällä muunnettavat suoraveloitukset. Kuluttaja-asiakkaalle kirje lähetetään aina pankkien ja suoraveloituskuluttajan nimissä. (Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013.)

Suoraveloituskuluttajan on muodostettava ja lähetettävä vastaanottoehdotukset muuntopalvelun tarjoajalle samaan aikaan, kun suoraveloituskuluttaja lähettää kirjeen palvelun muutoksesta asiakkaalle. Pankit vastaanottavat ja käsittelevät muunnossa käytettäviä vastaanottoehdotussanomiam ainoastaan 18.1. - 20.11.2013. (Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013.)

Suoraveloitusvaltakirjojen muunto, vaihe 4.

Pankki vastaanottaa ja käsittelee saadut omien asiakkaiden vastaanottoehdotukset vastaanoton jälkeen ja muiden pankkien asiakkaiden vastaanottoehdotukset pankki välittää eteenpäin kyseisille pankeille. Vastaanottoehdotukseen perustuen pankki tekee täsmäytyksen valtakirjakannasta löytyvään vastaavaan valtakirjaan. Mikäli valtakirjaa ei löydy, laskuttajalle muodostetaan palautesanoma, jonka laskuttaja voi noutaa pankin eräsiirrosta aineiston käsittelypäivänä. (Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013.)

Suoraveloitusvaltakirjojen muunto, vaihe 5.

Onnistuneen vastaanottoehdotuksen täsmäytyksen jälkeen, vastaanottoehdotus odottaa kaksi kuukautta ja seitsemän päivää, jonka jälkeen vastaanottoehdotuksen perusteella muodostetaan vastaanottoilmoitus tai palautesanoma pankin eräsiirtoon noudettavaksi. Palautesanoma lähetetään laskuttajalle siinä tapauksessa jos maksaja on lo-

pettanut suoraveloitusvaltuutuksen kahden kuukauden ja seitsemän päivän sisällä. (Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013.)

Suoraveloitusvaltakirjojen muunto, vaihe 6.

Valtakirjan antaneella asiakkaalla on kaksi kuukautta ja seitsemän päivää harkinta-aikaa ja kyseisenä aikana asiakas voi lopettaa suoraveloitusvaltakirjan pankissaan ja näin hylätä laskuttajan ehdottaman muunnon. Jos asiakas ei reagoi harkinta-aikana mitenkään, katsotaan laskuttajan ehdottama muunto hyväksytyksi. (Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013.)

7.2.3 Vastaanottoilmoitus

Pankki eli muuntopalvelun tarjoaja muodostaa vastaanottoilmoitukset ja käyttää schema-tiedoston FinvoiceReceiverInfo.xsd muotomäärittäjiä. Mikäli muista pankeista tulleet vastaanottoilmoitukset eivät vastaa schema-tiedoston muotomäärittäjiä, aineisto hylätään. Virheellisen vastaanottoilmoituksen muodostaneille pankeille lähetetään virheellistä aineistoa vastaava palautesanoma.

Suoraveloitusvaltakirjojen muunto, vaihe 7.

Kun valtakirja on muunnettu e-laskuksi tai suoramaksuksi, laskuttaja saa kahden kuukauden ja seitsemän päivän jälkeen vastaanottoilmoituksen (Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013).

Suoraveloitusvaltakirjojen muunto, vaihe 8.

Suoraveloituslaskuttaja päivittää maksaja-asiakkaansa laskutustavan muutoksen omiin järjestelmiinsä pankin lähettämän vastaanottoilmoituksen tai palautesanomien mukaisesti (Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013).

7.3 Testaaminen

Finvoice laskusanoman muodostus tehdään aina schema-tiedoston avulla. Ohjeita sanoman muodostamiseksi sekä vapaasti käytettävissä olevat aputiedostot FinvoiceSenderInfo.xsd, ReceiverProposal.xsd ja FinvoiceReceiverInfo.xsd löytyvät Finanssialan Keskusliiton sivulta osoitteessa: <http://www.fkl.fi/verkkolasku/> tai www.finvoice.info. (Finvoice soveltamisohje 2012.)

Finvoice-välityspalvelussa mukana olevilla palveluntarjoajilla on mahdollisuus tarjota testausta varten testitunnukset. Testitunnuksilla laskuttajalla on mahdollisuus testata sanoman lähettämistä ja vastaanottamista omissa järjestelmissään. Testitunnuksilla lähetetyn testilaskun muodollinen oikeellisuus tarkistetaan palveluntarjoajan sanoman vastaanotossa ja samalla palveluntarjoaja muodostaa vastaanotetulle testilaskulle palautesanoman. (Finvoice soveltamisohje 2012.)

8 Mitä kuluttajan pitää tehdä

Kuluttajille tarjotaan heille parhaiten sopivaa suoraveloituksen korvaavaa maksamisen palvelua, e-laskua tai suoramaksua. Laskuttaja lähettää kuluttajalle ehdotuksen laskutustavan muutoksesta. Jos kuluttaja hyväksyy ehdotuksen, niin uuden palvelun käyttäjäksi siirtyminen ei edellytä kuluttajalta muita toimenpiteitä. Laskuttaja ja pankki hoitavat uuteen palveluun siirtymisen kuluttajan puolesta.

Pankit tarjoavat e-laskuun liittyvää passiivista hyväksyntää lisäpalveluna. Tätä lisäpalvelua käyttäen kuluttajalle paperilla lähetetystä verkkopankissa maksettavasta laskusta muodostetaan pankin järjestelmissä automaattisesti saman laskuttajan jatkossa lähetämien laskujen vastaanottomuodoksi e-lasku. Halutessaan kuluttaja voi verkkopankissaan hylätä laskun vastaanottotavan muutoksen. Passiivisen hyväksynnän käyttöön otosta on sovittava pankin kanssa erikseen. Passiivisen hyväksynnän yksilöivänä tietona laskulla käytetään laskun viitettä. Muilla keinoin ei kuluttajan verkkopankissa teemmää maksua kyetä kohdistamaan oikeaan laskuun.

9 Haasteita laskuttajille

9.1 Laskutusohjelmat

Yhtenä suurena haasteena on ohjelmistotalojen laskutusohjelmien päivitykset tukemaan Finvoice 2.0 versiota. Suurin osa ohjelmistotaloista ei ole saanut vielä tehtyä tarvittavia muutoksia omiin ohjelmiinsa (04/2013). Samoin Finvoice 2.0 version ohjeisiin on tullut jo useita muutoksia ja viimeisimmät muutokset valmistuvat vasta huhtikuussa 2013. Osa ohjelmistotalojen muutoksista valmistuu toukokuussa ja joidenkin ohjelmistotalojen muutokset ovat valmiina vasta syyskuussa. Nämä muutokset ovat hidastaneet ohjelmien päivitystä ja kehitystä ja tästä seuraa haasteita yrityksille.

9.2 Yritykset

Yritysten on tehtävä päätös, miten suoraveloitusmigraatio tullaan toteuttamaan. Vaihtoehtoja yrityksellä on kolme.

- 1) Yritys yhdessä ohjelmistotalotoimittajansa kanssa päivittävät yrityksen laskutusohjelmat tukemaan Finvoice 2.0 version käyttämistä. Haasteena on, että laskutusohjelmien viimeisimmät päivitykset eivät vielä ole valmiina.
- 2) Yritys ei päivitä laskutusohjelmaansa lainkaan vaan ostaa muuntopalvelun verkkolaskuoperaattorilta. Muuntopalvelua tarjoavia operaattoreita ovat esimerkiksi Basware, Enfo tai Tieto. Tässä tapauksessa laskuttaja toimittaa nykyistä suoraveloitusaineistoa verkkolaskuoperaattorille ja verkkolaskuoperaattori muuntaa ja rikastuttaa aineistoa e-lasku- tai suoramaksuaineistoksi.
- 3) Yritys ilmoittaa asiakkailleen, että 1.2.2014 alkaen yritys toimittaa ainoastaan paperilaskuja.

9.3 Hyväntekeväisyysjärjestöt

Suomessa hyväntekeväisyysjärjestöt tarjoavat asiakkailleen ainoastaan suoraveloitusta. Kaikki järjestöt tekevät noin 100 000 uutta suoraveloitusta vuodessa. Uusia jäseniä järjestöt hankkivat pääasiassa feissarien avulla. Feissari on pääasiassa nuori henkilö, joka kulkee julkisilla ja vilkasliikenteisillä alueilla pukeutuneena edustamansa järjestön tunnuksiin harjoittaen katumarkkinointia. Feissarit houkuttelevat uusia jäseniä myös toreilla, messuilla ja muissa erilaisissa joukkotapahtumissa.

Järjestöt ovat todella huolissaan, miten uusien lahjoittajien kanssa sovitaan kuukausi-veloituksesta. Vaikka suurin osa kuluttajista käyttää verkkopankkia aktiivisesti, niin ensimmäisen laskun tekeminen ei ole mahdollista.

Tulevaisuudessa yhtenä vaihtoehtona on toistuvat korttimaksut. Melkein kaikilla kuluttajilla on aina mukana luottokortti, joten feissari kantaisi mukanaan maksupäätettä jolloin kuluttaja hyväksyisi maksupäätteellä toistuvat korttimaksut. Haasteena on, että kaikkien maksupäätetoimittajien valmiudet vastaanottaa toistuvia korttimaksuja ei vielä ole kaikilta osin kunnossa.

Toinen vaihtoehto on, että hyväntekeväisyysjärjestö tekee omille kotisivuilleen maksupäätetoimittajan kanssa korttimaksujen toistuvaismaksun. Silloin feissarilla tulee olla

mukanaan tabletti tai jokin muu päätelaite, jonne asiakkaan tiedot voidaan suoraan tallentaa. Haasteena tässä mallissa on, että kuinka moni asiakas on valmis antamaan massatapahtumissa tai kadulla oman luottokortin sekä muut tarvittavat tiedot feissarin tarjoamaan palveluun.

10 Yhteenveto

Johdannossa lupasin käydä läpi pintapuolisesti maksuliikennettä Suomessa sekä selvittää yhtenäistä euromaksualuetta SEPAA. Lupasin myös esitellä Suomessa vielä tällä hetkellä käytössä olevan kansallisen suoraveloituksen sekä uudet suoraveloitukseen korvaavat palvelut. Olen keskittynyt kuvaamaan tarkemmin pankkien ja Finanssialan Keskusliiton yhdessä sovitut e-lasku ja suoramaksu palvelut, joita pääsääntöisesti tullaan tarjoamaan suoraveloituksen korvaaviksi palveluiksi. E-laskuun ja suoramaksuun siirtymisen muuntoprosessi on myös kuvattu yksityiskohtaisesti ja uusiin palveluihin siirtymisen kannalta tärkeät päivämäärät on kerrottu.

Selvityksen perusteella voidaan todeta, että uusiin palveluihin siirtyminen vaatii laskuttajia tekemään valintoja, jotka saattavat tuoda mukanaan myös haasteita. Laskuttajan täytyy valita tekeekö itse tarvittavan suoraveloituspäivityksen vai teettääkö migraation ohjelmistotalotoimittajalla. Yksi vaihtoehto on jättää uusiin palveluihin siirtyminen tekemättä ja siirtyä takaisin vanhanaikaiseen paperilaskutukseen. Haasteita laskuttaja saattaa kohdata FInvoice 2.0 -standardin kanssa, sillä standardin ohjeisiin on tullut viime aikoina useita päivityksiä joista viimeisimmät huhtikuussa 2013. Jatkuva ohjeistuksen muuttuminen viivästyttää laskuttajan ohjelmistokehitystä.

Siirtyessään käyttämään uusia suoraveloituksen korvaavia palveluita ja käyttäessään pankkien tarjoamaa muuntopalvelua, laskuttaja saa käyttöönsä uudet e-lasku- ja suoramaksupalvelut, jotka ovat nykyaikaisia, turvallisia, helppoja ja kustannustehokkaita. E-lasku ja siihen liitettävissä olevalla automaattisen maksamisen lisäominaisuudella maksajalla on käytössään entistä suoraveloitusta vastaava palvelu.

Työssä on käytetty lähteinä pääasiassa internetistä löytyvää tietoa, joka pääsääntöisesti on ajantasaisempaa kuin kirjoista löytyvä tieto. Internet pääasiallisena tietolähteenä myös työn aiheen vuoksi, sillä työn aihe on sellainen, että siitä löytyy hyvin vähän kirjallista tietoa. Lähteitä on yhteensä 24, joista kirjoja on kolme. Jatkotyö aiheeseen

liittyen voisi olla syksyllä 2013 tehtävä tutkimus, jossa selvitettäisiin missä vaiheessa yritykset ovat uusien suoraveloituksen korvaavien palvelujen käyttöönotossa.

Lähteet

Alhonsuo, Sampo & Nisén, Anne & Pellikka, Tuula, 2009. Finanssitoiminnan käsikirja. FINVA. Helsinki.

Arvonlisäverolaki 1993. Verohallinto.

<http://www.edilex.fi/saadokset/lainsaadanto/19931501?search=1>. Luettu 10.2.2013.

Automaattinen maksaminen ja sen liittäminen e-laskuun 2012. Nordea.

<https://intservices.sed1.root4.net/portal/internalportal/appmanager/nordeaportal/desktop/Content/Notes/intranet/homepage/Home0599.nsf/Released/a04b665629425267c12576430038b0b0?OpenDocument&language=sf>. Luettu 5.3.2013.

E-lasku 2011. Nordea.

<https://intservices.sed1.root4.net/portal/internalportal/appmanager/nordeaportal/desktop/Content/Notes/intranet/homepage/Home0598.nsf/Released/5f900c1450684a92c1257232007b7804?OpenDocument&language=sf&linkCount=4&searchType=site>. Luettu 10.3.2013.

E-lasku-hälytykset ja -vahvistukset ja niiden liittäminen e-laskuun 2013. Nordea.

<https://intservices.sed1.root4.net/portal/internalportal/appmanager/nordeaportal/desktop/Content/Notes/intranet/homepage/Home0599.nsf/Released/b2fc8a7199cd37d3c125764e00389505?OpenDocument&language=sf>. Luettu 10.3.2013.

E-laskun linkki 2008. Nordea.

http://www.nordea.fi/sitemod/upload/root/content/nordea_fi_fi/yritysasiakkaat/laskutus_maksaminen/palvelukuvaukset/e_lasku_linkki.pdf. Luettu 10.3.2013.

Euroopan Komissio 2013.

http://ec.europa.eu/index_fi.htm. Luettu 12.3.2013.

European Payments Council 2013. Wikipedia.

http://en.wikipedia.org/wiki/European_Payments_Council. Luettu 20.3.2013.

Euroopan unioni 2013. Wikipedia.

http://fi.wikipedia.org/wiki/Euroopan_unioni. Luettu 20.3.2013.

European Union 2012. REGULATION (EU) No 260/2012 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL.

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:094:0022:0037:EN:PDF)

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:094:0022:0037:EN:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:094:0022:0037:EN:PDF). Luettu 21.3.2013.

Finvoice soveltamisohje 2012. Finanssialan Keskusliitto.

http://www.fkl.fi/verkkolasku/yrityksen_verkkolasku/ladattavat/Tekniset%20tiedostot/Finvoice_2_0_soveltamisohje.pdf. Luettu 21.3.2013.

Henkilöasiakkaalle tarjottava e-lasku 2010. Nordea.

<https://intservices.sed1.root4.net/portal/internalportal/appmanager/nordeaportal/desktop/Content/Notes/intranet/homepage/home0598.nsf/docid/2794bde7190cce3c1257232007b78da?opendocument&language=sf>. Luettu 20.3.2013.

ISO 2013. Wikipedia.

<http://fi.wikipedia.org/wiki/ISO>. Luettu 15.3.2013.

Kontkanen, Erkki, 2009. Pankkitoiminnan käsikirja. FINVA. Vammala.

Kuluttajan e-lasku, ohjeita suoraveloitusten muuntoon 2013. Nordea.

http://www.nordea.fi/sitemod/upload/root/content/nordea_fi_fi/yritysasiakkaat/laskutus_maksaminen/palvelukuvaukset/e_lasku_kuluttaja_laskuttajan_ohje_liite.pdf. Luettu 19.3.2013.

Lahti S., Salminen T., 2008. Kohti digitaalista taloushallintoa – Sähköiset talouden prosessit käytännössä. WSOY. Juva.

Laskut suoraan verkkopankkiin 2012. Nordea.

[https://intservices.sed1.root4.net/portal/internalportal/appmanager/nordeaportal/desktop/Content/Notes/intranet/homepage/home5002.nsf/Files/Adv_sh_e_lasku_HSO240_FI.lo.pdf/\\$file/Adv_sh_e_lasku_HSO240_FI.lo.pdf](https://intservices.sed1.root4.net/portal/internalportal/appmanager/nordeaportal/desktop/Content/Notes/intranet/homepage/home5002.nsf/Files/Adv_sh_e_lasku_HSO240_FI.lo.pdf/$file/Adv_sh_e_lasku_HSO240_FI.lo.pdf). Luettu 20.2.2013.

Nordea 2011. Turvallisuus.

<https://intservices.sed1.root4.net/portal/internalportal/appmanager/nordeaportal/desktop/Content/Notes/intranet/homepage/Home0598.nsf/Released/64cc4fbc9111524c12577b500292b68?OpenDocument&language=sf&linkCount=6&searchType=site>. Luettu 2.3.2013.

Payment Services Directive 2007. European Commission.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-07-1914_en.htm?locale=en. Luettu 2.2.2013.

Standards 2012. W3C.

<http://www.w3.org/standards/>. Luettu 2.3.2013.

Suoramaksu 2012. Finanssialan Keskusliitto.

http://www.fkl.fi/teemasivut/suoramaksu/Dokumentit/Suoramaksun_maksajan_palvelukuvaus.pdf. Luettu 10.2.2013.

Suoraveloitus 2009. Finanssialan Keskusliitto.

http://www.fkl.fi/materiaalipankki/ohjeet/Dokumentit/Suoraveloituksen_palvelukuvaus.pdf. Luettu 15.2.2013.

Yhtenäinen euromaksualue (SEPA) 2006. Euroopan keskuspankki.

http://www.fkl.fi/teemasivut/sepa/tekninen_dokumentaatio/Dokumentit/sepa_brochure_2006fi.pdf. Luettu 20.2.2013.

Yhteinen euromaksualue SEPA 2006. Finanssialan Keskusliitto.

http://www.fkl.fi/teemasivut/sepa/tekninen_dokumentaatio/Dokumentit/sepa_brochure_2006fi.pdf. Luettu 2.2.2013.

Suoraveloituksen tietuekuvaukset

Käytettävästä tietuestandardista on sovittu pankkien kesken, mutta tietojen käsittelyssä on pankkikohtaisia eroavaisuuksia, jotka selviävät jokaisen pankin omista palvelukuvauksista.

Käytössä on seuraavat lyhennykset: AN = aakkosnumeerinen tieto, N = numeerinen tieto, P = pakollinen tieto, V = valinnainen tieto.

Tiedosto muodostuu erätietueesta, tapahtumätietueista ja summatietueesta. Tietueet erotetaan toisistaan tietue-erottimilla. Jokainen tietue päättyy carriage return ja line feed - merkkeihin.

Tietuekuvauksessa on määritelty kenttien pituus ja muoto. Numeerinen kenttä täytetään etunollatäytöllä. Alfanumeerisen kentän täyttö aloitetaan kentän vasemmasta laidasta ja tarvittaessa kentän loppu täytetään välilyönneillä.

Suoraveloituusjärjestelmä noudattaa seuraavia tietuekuvauksia:

1. Valtuutusaineisto

Valtuutusaineiston lajittelujärjestys

- maksajan pankkiyhteystieto
- käsittelytunnus
- tapahtumapäivä

ERÄTIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Aineistotunnus	AN	4	P	"SWA"
Tietuetunnus	N	1	P	0=erätietue
Kirjoituspäivä	N	8	P	vvvkkpp
Kirjoitus aika	N	4	P	ttmm
Lähtevän pankkiryhmän tunnus	AN	3	P	Katso Tilisiirto-opas
Laskuttajan palvelutunnus	N	9	P	
Palvelutunnusnimi	AN	30	V	

OVT-tunnus				
- OVT-tunnuskoodi	AN	4	V	
- Laskuttajan OVT-tunnus	AN	10	V	
OVT-tunnus	AN			
- Varalla	AN	3		
Varalla	AN	84	V	
		160		

P = pakollinen V = valinnainen

OVT-tunnus eli Organisaatioiden Välisen Tiedonsiirron tunnus a on SFS 5748:n mukainen. OVT-tunnuskoodi (AN 4),

- arvo = 0037, kun laskuttajan OVT-tunnuksena käytetään Y-tunnusta
- arvo = 9991, kun laskuttajan OVT-tunnus on pankin antama
- arvo = bbbb voi myös esiintyä.

VALTUUSTUETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Aineistotunnus	AN	4	P	"SVVA"
Tietuetunnus	AN	1	P	1 = valtuustietue
Käsittelytunnus	AN	1	P	1 = uusi, 2 = muutos 3 = irtisanottu, 4 = huoltotapahtuma *)
Viitenumero	N	20	V	
Laskutettavan yksilöintitieto	AN	30	V	
Laskutettavan nimi	AN	35	P	
Valtuutuksen arkistointitunnus	AN	20	P	
Valtuutuksen pankkiyhteyskoodi	AN	1	P	1 = tilinumero, 2 = muu pankkiyhteys
Varalla	AN	2	V	Varattu valtakirjatyyppille
Varalla	AN	3	V	
Maksajan pankkiyhteystieto	N	14	P	
Tapahtumapäivä	AN	8	V	vvvkkpp
Varalla	AN	5	V	
Maksajan vanha pankkiyhteystieto	N	14	V	muutoksessa
Varalla	AN	2	V	Varattu eräpäivätoiveiden esittämiseen
		160		

P = pakollinen V = valinnainen

*) Käsittelytunnuksen arvo 4 = huoltotapahtuma on käytössä erikseen sovittavissa poikkeustilanteissa.

SUMMATIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Aineistotietue	AN	4	P	"SVVA"
Tietuetunnus	AN	1	P	9 = summatietue
Valtuutusten kpl-määrä	N	6	P	
Varalla	AN	149	V	
		160		

P = pakollinen V = Valinnainen

2. Suoraveloituspyyntöaineistot

Suoraveloitus

ERÄTIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Tietuetunnus	N	1	P	0 = ERÄTIETUE
Tietueen järjestysnumero	N	6	P	0
Kirjoituspäivä	N	6	P	vkkpp
Kirjoitusaika	N	4	P	ttmm
Laskuttajan palvelutunnus	N	9	P	
Vastaanottavan pankkiryhmän tunnus	AN	3	P	Ks. Tilisiirto-opas
Rahayksikön koodi	AN	1	P	1 = euro
Varalla	AN	90	V	
		120		

P = pakollinen V = valinnainen

VELOITUSPYYNTÖTIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Tietuetunnus	N	1	P	3 =suoraveloitus
Tietueen järjestysnumero	N	6	P	
Tapahtuman tyypikoodi	N	2	P	50 = veloituspyyntö

Eräpäivä	N	6	P	vkkpp
Käsittelytunnus	N	1	P	0 = veloituspyyntö, 1 = peruutus
Maksajan pankkiyhteystieto	N	14	P	
Rahamäärä	N	11	P	2 desimaalia
Maksun aihekoodi	AN	3	V	
Laskuttajan tilinumero	N	14	P	
Laskutettavan nimi	AN	19	V	
Viitenumero	N	20	P	
Viesti	AN	23	V	
		120		

P = pakollinen V = valinnainen

SUMMATIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Tietuetunnus	N	1	P	9 = summatietue
Tietueen järjestysnumero	N	6	P	
Tapahtuman tyyppikoodi	N	2	P	50 = veloituspyyntö
Veloituspyyntöjen kpl-määrä	N	6	P	
Veloituspyyntöjen rahamäärä	N	12	P	2 desimaalia
Peruutusten kpl-määrä	N	6	P	
Peruutusten rahamäärä	N	12	P	2 desimaalia
Varalla	AN	75	V	
		120		

P = pakollinen V = valinnainen

Saapuvat viitemaksut

ERÄTIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Tietuetunnus	N	1	P	0 = erätietue
Kirjoituspäivä	N	6	P	vkkpp
Kirjoitusaika	N	4	P	ttmm
Lähettävän pankkiryhmän tunnus	AN	2	P	Katso tilisiirto-opas
Laskuttajan viitemaksutunnus	AN	9	P	
Rahayksikön koodi	AN	1	P	1 = euro
Pankkikohtainen varaus	AN	9	V	

Varalla	AN	58	V	
		90		

P = pakollinen V = valinnainen

TAPAHTUMATIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Tietuetunnus	N	1	P	3 = viitemaksu, 5 = suoraveloitus
Laskuttajan tilinumero	N	14	P	
Kirjauspäivä	N	6	P	vkkpp
Maksupäivä	N	6	P	vkkpp
Arkistointitunnus	AN	16	P	
Viitenumero	N	20	P	
Maksajan nimilyhenne	AN	12	V	
Rahayksikön koodi	AN	1	P	1 = euro
Nimen lähde	AN	1	V	A
Rahamäärä	N	10	P	2 desimaalia
Oikaisutunnus	N	1	P	0 = veloitus, 1 = oikaisu
Välitystapa	AN	1	V	A
Palautekoodi	AN	1	P	
		90		

P = pakollinen V = valinnainen

SUMMATIETUE

Tiedon nimi	Muoto	Pituus	P/V	Sisältö
Tietuetunnus	N	1	P	9 = summatietue
Suoraveloitukset ja viitetapahtumat, kpl	N	6	P	
Suoraveloitusten ja viitetapahtumien rahamäärä	N	11	P	2 desimaalia
Suoraveloitus- ja viiteoikaisu, kpl	N	6	P	
Suoraveloitus- ja viiteoikaisujen rahamäärä	N	11	P	2 desimaalia
Epäonnistuneet, kpl	N	6	P	
Epäonnistuneiden rahamäärä	N	11	P	
Varalla	AN	38	V	2 desimaalia
		90		

P = pakollinen V = valinnainen

Finanssialan Keskusliiton kirjemalli

SUORAVELOITUKSENNE MUUTTUU E-LASKUKSI TAI SUORAMAKSUKSI

Suomalainen suoraveloituspalvelu päättyy EU-asetuksen mukaisesti viimeistään 31.1.2014.

Muutamme suoraveloituksenne e-laskuksi tai suoramaksuksi yhteistyössä suoraveloituspalvelua tarjoavien pankkien kanssa [XX-kuusta 201X] alkaen. Laskunne maksetaan muutoksen jälkeen automaattisesti samalta tililtä, jolta se nyt suoraveloitetaan. Muutos ei edellytä teiltä toimenpiteitä, eikä uusia sopimuksia pankkinne kanssa.

Muutos koskee seuraavia suoraveloituksia

[laskun aihe/aiheet = XXX – muuttuva kenttä laskuttajan käyttöön]

Suoramaksu vai e-lasku?

Suoraveloitus muuttuu uusiksi palveluiksi seuraavan jaon mukaisesti

- jos olette käyttänyt verkkopankkia viimeisen kolmen kuukauden aikana ennen [päivämäärä, joka on kirjeen päiväyksestä 2 kuukautta ja 7 kalenteripäivää eteenpäin], suoraveloituksenne muuttuu e-laskuksi
- jos käytössänne ei ole verkkopankkia, tai ette ole käyttänyt verkkopankkia viimeisen kolmen kuukauden aikana ennen [päivämäärä, joka on kirjeen päiväyksestä 2 kuukautta ja 7 kalenteripäivää eteenpäin], suoraveloituksenne muuttuu suoramaksuksi

Miten e-lasku toimii?

E-lasku toimitetaan suoraan verkkopankkiinne, jossa lasku ja siitä muodostettu maksutoimeksianto ovat nähtävissä. Voitte halutessanne muuttaa e-laskun maksutiliä tai summaa tai aikaistaa eräpäivää. Pankki maksaa laskun automaattisesti eräpäivänä tililtänne. E-laskusta ei tule ilmoitusta postitse kotiin, mutta voitte halutessanne ottaa verkkopankissa käyttöön sähköposti- tai tekstiviesti-ilmoituksen e-laskujen saapumisesta. Ilmoituspalvelu voi olla maksullinen.

Jos suoraveloituksenne on maksettu muulta kuin omalta tililtänne, e-lasku toimitetaan maksajan verkkopankkiin.

Miten suoramaksu toimii?

Toimitamme teille laskun tiedot hyvissä ajoin ennen eräpäivää ja lähetämme samanaikaisesti laskun maksutiedot suoraan pankkiinne. Saamallanne laskulla on tieto siitä, että pankkinne maksaa sen tililtänne automaattisesti eräpäivänä.

Ehdot

E-laskussa ja suoramaksussa maksutoimeksianto toteutetaan tilisiirtona maksujenvälityksen ehtojen mukaisesti.

Palveluihin sovelletaan lisäksi palvelun ehtoja, jotka saatte pankkinne toimipaikoista ja kotisivuilta.

Mitä teidän tarvitsee tehdä?

Jos hyväksytte palvelumuutoksen, teidän ei tarvitse tehdä mitään. Saamme pankiltanne tiedon, tuleeko käyttöönne e-lasku vai suoramaksu. Palvelut tulevat käyttöön pankin palvelukuvausten mukaisesti. Palvelukuvaukset ovat saatavissa pankkinne toimipaikoista ja kotisivuilta.

Jos ette hyväksy muutosta, pyydämme teitä irtisanomaan pankissanne laskua koskevan suoraveloitusvaltuutuksen [päivämäärä, joka on kirjeen päiväyksestä 2 kuukautta ja 7 kalenteripäivää eteenpäin] mennessä. Tällöin suoraveloitustanne ei muuteta e-laskuksi tai suoramaksuksi, vaan saatte laskunne jatkossa postitse.

Mistä saatte lisätietoja?

Jos teillä on kysyttävää, voitte ottaa yhteyttä meihin [laskuttajan yhteystiedot] tai pankkiinne. Lisätietoja e-laskusta ja suoramaksusta saatte myös Finanssialan Keskusliiton verkkosivuilta www.fkl.fi.

[Tarvittaessa laskuttajakohtaista muuntoon liittyvää lisätietoa]

[laskuttajan allekirjoitus]

Aktia Pankki
www.aktia.fi
puh. 010 247 010
(8,28 snt/puhelu
+5,95 snt/min kiint
tai +17,04/min mp)

Danske Bank
www.danskebank.fi
puh. 0200 2580
(pvm/mpm)

Handelsbanken
www.handelsbanken.fi
puh. 010 444 2442
(pvm/mpm)

Nordea
www.nordea.fi
puh. 0200 3000
(pvm/mpm)

OP-Pohjola
www.op.fi
puh. 0100 0500
(pvm/mpm)

Pop Pankit
www.poppankki.fi
Oma konttorinne

S-Pankki
www.s-pankki.fi
puh. 010 76 5800
(8,28 snt/puhelu
+ 11,99 snt/min)

Säästöpankit
www.saastopankki.fi
Oma konttorinne

Tapiola Pankki
www.tapiola.fi
puh. 01019 5102
(pvm/mpm)

Ålandsbanken
www.alandsbanken.fi
puh. 0204 292 920
(8,28 snt/puhelu
+ 7,00 snt/min)